

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 9.—, inozemstvo
Din 64.—. — Poštno-čkovni
račun 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon interurban 113.

Cena inseratom: cela
stran Din 2000.—, pol stra-
ni Din 1000.—, četrt strani
Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—,
1/16 str. Din 125.—, Mali ogla-
si vsaka beseda Din 1.20.

Škof - zlatomašnik, bodi pozdravljen!

Pred 42 leti je bilo. Takrat je lavantinska škofija slavila slično slavlje, kot ga slavi letos: petdesetletnico mašništva svojega škofa. Takrat je bil na prestolu lavantinskih škofov neposredni naslednik velikega škofa Slomškega — trinsedemdesetletni starec dr. Jakob Maksimilijan Stepišnik. Danes zavzema ta sedež tretji naslednik Slomškov, sedemindesetletni v vrsti lavant. škofov — tudi mož trinsedemdesetih let knezoškof dr. Andrej Karlin.

Velike spremembe so se izvršile tekom 42 let. Ako bi jih bil kdo takrat napovedal, bi njegovemu prerokovanju nikdo ne bil verjel. Država, ki se je tisti čas smatrala za premo- gočno ter zgrajeno na granit, ki traja leta in stoletja, je razpadla. Z njo se je zrušila na krivici in nasilju zgrajena nadoblast nemškega in madžarskega naroda nad slovanskimi narodi. Politično obličje Evrope se je popolnoma spremenilo. Nekaj pa je ostalo nespremenjeno: katoliška vera in Cerkev in ozka vez med katoliškim ljudstvom in katoliškim duhovništvom.

Ko se je pred 42 leti obhajal petdesetletni mašniški ju- bilej lavantinskega škofa, je to bilo slavlje, ki se ga je udeležilo vse slovensko katoliško ljudstvo. Kot glasilo tega ljudstva je „Slovenski Gospodar“ takrat pozdravil s pristrčnimi besedami škofa-jubilanta ter poudaril, da je njegov jubilej vzbudil po vsej škofiji radost,

„ki sega od Pohorja vrhov tja dolí do Savskih ravnin“.
„Slovenski Gospodar“, ki je ostal zvest svojim krščanskim in narodnim načelom iz leta 1888, ko je izhajal v 22. tečaju, in iz leta 1867., ko je 16. januarja začel izhajati, pozdravlja v imenu našega katoliškega ljudstva spoštljivo in iskreno se- danjega škofa-jubilanta prevzvišenega gospoda dr. Karlina. Glasilo slovenskega ljudstva si šteje v srečo, da more ugotoviti, da sega radost, ki jo je vzbudila ta petdesetletnica, preko maj stare lavantinske škofije, da sega preko Pohorja vrhov na Ko- roško in preko nekdanje obmejne Mure v našo Slovensko Krajino.

Svojim duhovnikom skazuje že od nekdaj naše ljudstvo spoštovanje. Razlog je v visokem poklicu duhovnika, ki se po besedah sv. Pavla „jemlje izmed ljudi in se postavlja za ljudi v tem, kar se nanaša na Boga“ (Hebr. 5, 1). Njegova naloga je biti posrednik med Bogom in ljudmi, oznanjevati božjo resnico, darovati „dari in daritve za grehe“ (Hebr. 5, 2), deliti zakramente in posredovati milosti ter ljudi voditi na potu zveličanja. „Ker je tudi sam obdan s slabostjo“, se ne vzdiguje nad druge ter jih ne zametuje, marveč „more imeti potrpljenje s tistimi, ki so nevedni in se motijo“ (Hebr. 5, 2). Po svojem poklicu je duhovnik prvi in glavni nositelj duhovne kulture med ljudstvom. Zato je povsem naravno in primerno, da uživa katoliški duhovnik med našim ljudstvom čast in hvalo.

Ako to velja o duhovniku kot takem, velja tem bolj o tistem, ki je v njem polnost duhovništva, o katoliškem škofu. Kot nasledniki apostolov so škofje postavljeni od Sv. Duha, da pod vodstvom rimskega papeža vladajo božjo Cerkev. Ve- liko je njihovo dostojanstvo in težka je odgovornost, ki je z njim združena. V organizmu duhovnega telesa Kristusovega, to je Kristusove Cerkve so škofje vodilni udje. Zato jim ver-

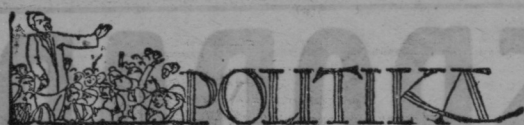
niki skazujejo spoštovanje ter jim sledijo s poslušno vdanostjo. Misliti, čutiti in delovati s škofom in z njim združenimi du- hovníki: to je znak in dokaz pravega krščanskega mišljenja.

Prevzvišeni naš škof-jubilant zavzema svoje visoko dosto- janstvo že od leta 1911. Božja previdnost mu je najprvo do- ločila kot delokrog vodstvo tržaško-koprške škofije. Težavna je bila ta naloga in trikrat bolj težavna nego v navadnih že itak dovolj težkih razmerah tamošnjih krajev vsled svetovne vojne. V neposrednjem obližju so grmeli topovi. Sovražni zrakoplovi so iz svojega naročja sipali smrt in razdejavanja. Škof pa je vztrajal sredi nevarnosti in pomanjkanja ter kot dober pastir ni hotel zapustiti svoje črede.

Po končani vojni so prišle druge neprilike. Narodno so- vraštvo se ni ohladilo med vročino vojne vihere in nevihte, marveč se je povzdignilo na najvišjo stopnjo. Škof dr. Karlin kot veren sin slovenskega naroda je vsled tega sovraštva moral največ trpeti. Ni si bil v svesti življenja, vendar se ni hotel umakniti pred najhujšimi izbruhi narodne nestrpnosti in so- vražnosti, marveč je vztrajal na svojem mestu v Trstu. Na- posled ga je Sv. Oče koncem leta 1919 razrešil zveze s tržaško škofijo ter mu je leta 1923 podelil lavantinsko škofijo.

Kot zvest in vnet služabnik Gospodov je škof dr. Karlin vedno skrbno in požrtvovalno vršil težke dolžnosti in naloge svojega visokega poklica ter je v tem oziru svetel vzgled du- hovníkom in vernikom. Glavno oznamenilo njegovega delovanja pa je njegova briga in vnema za mladino. Kar je škof Slomšek zapisal v „Drobtinicah“ leta 1848 o kanoniku stolne cerkve v Gorici Valentinu Staniču: „Ljuba mladina je bila jedro njihovega srca“, velja tudi o škofu dr. Karlinu. Celo vrsto let se je pečal z vzgojo mladine: kot kaplan in katehet v letih 1880—1890, kot profesor veronauka na ljubljanski gimnaziji od leta 1892—1900, pozneje kot nadzornik veronauka na učiteljskih in na ljudskih in meščanskih šolah, kot ravnatelj dijaškega semenišča „Alojzijevešča“ v Ljubljani in po odhodu iz Trsta kot ravnatelj škofijskega gimnazijskega zavoda pri sv. Vidu nad Ljubljano. — Kot lavantinski škof je posvetil ter posvečuje posebno skrb dijaškemu semenišču, ki mu je sve- tovarna vojna s težkimi svojimi finančnimi posledicami skoro izpodmaknila gnotne pogoje obstoja. Ta očetovska skrb škofa izvira iz ljubezni njegovega višje-pastirskega srca, ki ne pozna večje bridkosti, nego je pogled na čredo Gospodovo, ki bi ostala brez pastirjev. Odtod ves njegov trud za dijaško semenišče, ki naj bi vzgojevalo mladeniče sposobne in zavzete za duhovniški poklic. Odtod njegova težnja in briga za to, da bi tudi mari- borsko bogoslovje dobilo nove času in zdravju primernejše prostore. Naj bi škofova vnema in vzgledna požrtvovalnost šrom naše škofije našla razumevanje in posnemanje!

Prevz. g. škof-jubilant! Naše slovensko katoliško ljudstvo bo na dan Vaše zlate sv. maše, v nedeljo 27. julija, združilo svoje zahvalne molitve z Vašo zahvalno pesmijo vsemogočnemu Bogu ter bo dodalo iskreno prošnjo: Bog Vas ohrani še mnogo let! Obilnost božjega blagoslova bodi z Vami in z vso lavant. škofijo!

V NAŠI DRŽAVI.

Naša vlada je odgovorila 15. julija na spomenico francoskega zunanjega ministra Brianda glede osnovanja evropskih združenih držav. Naš odgovor je sprejel z največjim zadovoljstvom Briandov predlog brez ozira na nadaljnji razvoj stvari in z ozirom na samo ustvarjenje unije, že samo dejstvo, da se dela v pravcu organiziranja skupnosti evropskih držav, je velik napredek na polju sodelovanja narodov v duhu današnje politike, v duhu velike ustanove Društva narodov v Ženevi. Naloga združenih evropskih držav bo urejanje in izboljšanje prometa, izenačenje dela evropskih plovniških komisij, izenačenje železniškega prometa evropskih držav, urejanje evropske pošte, telegrafa, telefona, izpeljava zračnega prometa, gradnja velikih kanalov itd. Vse to govori za ustvarjenje evropskih združenih držav in vse to služi kot razlog, da se predlog g. Brianda od strani jugoslovanske vlade z velikim navdušenjem pozdravlja. Jugoslovanska vlada se uvršča, ko sprejme spomenico g. Brianda, sama med članice bodoče evropske unije.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Avstrija dobila posojilo. V Londonu je bilo sklenjeno »mednarodno avstrijsko državno posojilo 1930« v iznosu 21 milijonov funtov šterlingov. Obrestovalo se bo po 7 odstotkov in odplačalo do leta 1957 po 103%. Posojilo se bo uporabilo za nadaljevanje železniških, cestnih in daljnovodnih kabelskih naprav. Pogoji posojila so zelo težavni. Posojilo bo razpisano v Ameriki, Angliji, Italiji, Švici, Švedski in v Avstriji.

Avstrijska vlada in plebiscitna proslava na Koroškem. Za plebiscitne proslave na Koroškem je določila avstrijska zvezna vlada 25 milijonov Din. Iz tega je razvidno, kako važnost polagajo Nemci na okrepitev nemškega duha na južni meji. Vodstvo plebiscitnih manifestacij prevzame na Koroškem Heimatsdienst. Prišli bodo tudi predstavniki fašističnih organizacij iz Italije, tako da se pripravlja na jugoslovanski severni meji ples nacionalističnega slavlja, ki naj ima namen opozoriti Jugoslavijo, da je od Korotana pa do Temešvara obdana od sovražnikov. Brez dvoma se bodo ob tej priliki ponovile predvojne prerokbe o zidanju »jadranskega mostu«, ki bo zadnji cilj vsenemških hrepenenj proti jugu.

Iz Nemčije. Nemška vlada je poslala v Pariz odgovor na spomenico francoskega zunanjega ministra Brianda glede ustanovitve evropskih zveznih držav. V odgovoru je Nemčija za načelno spremembo mirovniških pogodb, v splošnem so pa Francozi zadovoljni z odgovorom Nemcev. — Delo z nemškim parlamentom ne gre. Treba je bilo uzakoniti nove davčne predloge, a jih je parlament odklonil. Po ustavi je pred-

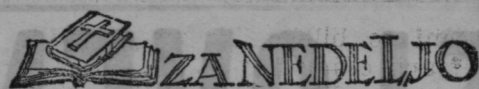
sednik nemške republike Hindenburg nove davke, katere je reichstag odklonil, uzakonil. Državni kancler Brüning je pooblaščen od Hindenburga, da parlament razpusti, ako bo delovanje z njim onemogočeno. — Dne 18. julija je bil nemški državni zbor razpuščen in se bodo vršile volitve za nemški državni zbor 14. septembra.

Kakor v Nemčiji — vlada tudi francoska vlada brez parlamenta, kakor dokazuje ta-le slučaj: Dne 17. julija je bil objavljen dekret, po katerem dobi vlada pravico, razpolagati s kreditom ene milijarde 150 milijonov frankov v narodne obrambne potrebe. Ta kredit je bil odobren le od parlamentarnega odbora, a ni mogel biti izglasovan od parlamenta, ker je medtem predsednik vlade Tardieu objavil dekret o zaključku parlamenta. V takem slučaju ima predsednik republike po francoski ustavi pravico, da stavi potom dekreta kredit na razpolago.

Poljska za evropski agrarni blok. — Poljska vlada je razposlala na: Jugoslavijo, Bolgarijo, Estonko, Finsko, Madjarsko, Latvijo, Romunijo in Čehoslovaško spomenico, v kateri poziva na ustanovitev evropskega agrarnega bloka. Ta blok bi naj bila nova mednarodna antanta, koje cilj bi bil: ravnotežje med poljedelskimi in industrijskimi državami. Značaj sodelovanja bi bil mednarodni in v prvi vrsti usmerjen k onim državam, ki so gospodarsko razvite. Nadalje je Poljska tudi za ustanovitev posebnega urada agrarnih držav za proučevanje gospodarskih razmer v posameznih deželah, ki bi bile zastopane v tej zvezi. Ta urad bi naj začel svoje delo po posvetovanjih kmetijskih ministrov agrarnih držav, ki bi vstopile v to zvezo. Omenjeni predlog Poljske je velike važnosti.

Posvetovanje agrarnega bloka. Še ta mesec se bodo sestali zastopniki: Romunije, Jugoslavije in Madjarske, da se bodo posvetovali glede izvoza žita in določanja enotnih cen. Čehoslovaška bo sodelovala na tej konferenci, ki se bo vršila v Sinaji na Romunskem po posebnem opazovalcu.

Krvavi revolucionarni poskus v Egiptu. Že zadnjič smo beležili vest, da so začeli v Egiptu nemiri nacionalistov pod vodstvom Nahas paše, ker je kralj Fuad razpustil parlament in vlada kar sam. Vlada je pustila v zadnjem času zapreti nekaj pristašev vedno naraščajočih nacionalistov, ki so uprizorili radi aretacij splošno stavko in navalili v Aleksandriji na vladne čete ter policijo, ki je rabila orožje. Pri oboroženem spopadu je bilo 35 mrtvih in 250 ranjenih. Nacionalisti pripravljajo proglasitev republikanske ustave. Angleška vlada je pripravljena, da bo branila v Egiptu svoje koristi.

Katoliška cerkev v dobi protestantizma.

Strašne rane je prizadajalo Luthrovo krivoverstvo katoliški cerkvi. Vide ti je bilo po nekaterih pokrajinah, kakor bi bilo zapisano pravo krščanstvo poginu. Kmalu pa si je zopet opomoglo k novemu, sveže cvetočemu življenju. Katolicizem je pridobil v daljnih deželah po misijonih ravno toliko, kolikor je bil zgubil v Evropi. V Evropi sami se je izpeljalo prenovljenje privrženecv tako, kakor mu ni najti para v zgodovini. Cerkevni zbor v Tridentu je ustvaril red ter jasnost na verskem polju in pokazal z božjo modrostjo pot k izboljšanju navad ter morale. Glede uresničenja tridentskih predpisov so se zedinili veliki papeži, svetniki ter veliko število priznanih cerkvenih knezov. Novi duh, ki je zavel po cerkvi, se je pokazal najlepše v številnih novih ustanovah, bratstvih ter redih, ki so bili kos potrebam krščanskega življenja in so položili svoje zdravilne roke na globoke rane tedajne družbe. Cerkevna znanost se je povzpela po tem zboru do novega, pomembnega razcvita v vseh panogah. Cerkevni zbor v Tridentu je eno največjih razdobj v zgodovini katoliške cerkve.

Cerkveni zbor v Tridentu 1545/63.

Cerkveni zbor v Tridentu je eden najvažnejših in je storil katoliški cerkvi toliko dobrega, novega ter z blagoslovom prepojenega, da je zadostoval tri stoletja. Prva seja se je vršila 13. decembra 1545. Dvakrat je bil zbor prekinjen, ker se je zaganjala vanj politična burja, bil je zaključen po 25. sept. 4. decembra 1563.

Na prvih sejah so se pretresale verske resnice in tem na čelu nauk o izvornem grehu. Tej razpravi sledijo: zakramenti v splošnem ter krst in birmata natančneje, sv. Evharistija, pokora, sveto obhajilo pod obeh podobama, presveta daritev, mašniško posvečenje in svetni zakon. Zaključek tvorijo določbe glede vic, češčenja svetnikov in nauk o odpustkih.

Glavne določbe glede predrugačenja (reform) v sporedu z verskimi resnicami so bile te-le sklenjene: Za škofe in župnike je bilo določeno, da se morajo držati svojih sedežev. Posest več škofij ali župnij je bila prepovedana. Zbor je škofom zapovedal, da morajo pridigovati in obiskovati škofijo. Vsak duhovnik mora prejeti posvečenje tekom treh mesecev po nameščenju. — Župniku je bila naložena dolžnost: podučevati katekizem, oznanjati besedo božjo ob nedeljah ter praznikih. Prav posebno važnega pomena so bili predpisi glede izobrazbe duhovnikov. Natančne določbe so bile izdane z ozirom na redovniško življenje, na vstop v samostan, glede revščine in zabrana prestopa praga moškega samostana od žensk takozvana (klavzura). Raz-

Kdor si želi cene in dobre obleke naj se oglasi v konfekcijski in modni trgovini

ŽIGA WEISS
Celje-Gaberje 591 II

puščeni so bili nabiraleci miloščin in pridigarji odpustkov. Da se bo ojačila cerkvena edinost so bili zaukazani vsakoletni škofijski in na razdobje treh let — provincijalni zbori.

V povzdigo morale krščanskega ljudstva je bila posebno zabičana neločljivost svetega zakona. Tudi dvoboj je bil prepovedan pod kaznijo izključitve iz cerkve.

Dne 4. decembra 1563 je bil zbor zaključen, sklepi podpisani od 252 članov.

Papež Pij IV. je podpisal zaključke in je pustil sestaviti »tridentinsko veroizpoved«. Ta izpoved obsega prav na kratko vse verske sklepe zbora.

Določbe tridentinskega zbora so sprejele takoj: Italija, Španija, Portugalska in Poljska. V Nemčiji je stavil cesar pogoje glede prejema svetega obhajila pod obema podobama in ženitve duhovnikov. Prvi pogoj je bil prvotno od Rima dovoljen, a pozneje preklican. Na Francoskem je bila vlada zadovoljna z verskimi določbami, a niso jej bila po volji vsa druga predruženja. Sklepi so bili Francozom razglašeni potom škofijskih zborov.

Delavnost papežev.

Središče bojev s protestantizmom je bilo od Luthra in njegovih pridigarjev brezmejno opsovano ter zaničevano papeštvo. Ravno Luthrov nastop je dvignil papeža iz posvetnega sijaja in papeštvo se je zopet zavedlo svojih velikih duhovnih nalog. Doba boja katoliške cerkve z luteranstvom je dala katolikom same delavne in res velike poglavarje. Papeži so vzeli sami v roke delo vsestranskega prenovljenja, zbrali so si nova oporišča duševne nadvlade in so se obdali z izbornimi kardinali in prelati. Ravno v dobi probujajočega se protestantizma se je ovcenčalo papeštvo z ugledom prejšnjih velikih časov med seboj edinega in po krivoverstvu nerazdeljenega krščanstva.

★

Biseromašnik Martin Meško.

V ponedeljek, dne 21. julija, je preteklo 60 let, kar je bil posvečen za duhovnika mil. g. častni kanonik in kapelski župnik Martin Meško. Biserni jubilej mašništva je izreden jubilej, ki ga je treba smatrati za posebno božjo milost. Tem višje je treba oceniti to milost, ako je biserni jubilar še vedno zdrav in svež ter še vedno opravlja duhovniško službo. In takšen je g. kapelski biseromašnik kljub temu, da nosi na sebi že osem križev in pol (rojen 27. oktobra 1845). Kakor mu je Bog ohranil življenje in zdravje, tako mu je tudi ohranil na isti višini in v isti toplini navdušenje za njegov vzvišeni poklic. Z isto vnetostjo je zavzet za visoke naloge in cilje duhovniškega stanu, kakor je gorel za nje pred 60 leti kot novomašnik in pozneje kot kaplan na številnih krajih, kjer je bil nameščen: pri sv. Petru v Gornji Radgoni, v Ljutomeru, na Vuzenici, v Leskovcu, pri Sv. Barbari v Halozah in pri Sv. Petru pri Mariboru. Od leta 1888 pa upravlja

in vodi prelepo kapelsko župnijo. Prejel je to župnijo še iz rok prvega Slomškovega naslednika škofa dr. Jakoba Maksimilijana Stepišnika, in sicer meseca januarja, ko je škof dr. Stepišnik obhajal petindvajsetletnico svojega škofovanja. Svojo župnijo je vedno upravljal ter jo še zmiraj vodi s tisto razumno preudarnostjo in očetovsko ljubeznijo, ki je svojska pravemu dušnemu pastirju. Zato pa so mu vsi župljani brez izjeme vdani s spoštovanjem in otroško ljubeznijo. Ta z ljubeznijo prešinjena vdanost župljanov in pokrajinska lepota kraja sta glavni razlog, da se g. Martin Meško ni mogel nikdar ločiti od svoje prelepe Kapele. Z nje se nudi človeškemu očesu tako širen, razsežen in obsežen razgled po slovenski zemlji, da povzdiguje človeškega duha. Ali je čudno, da se od tega lepega kraja ne more ločiti tako idealno vznesen duh kakor je sivolasi g. kapelski župnik? Biseromašnik Martin Meško, vzgleden duhovnik, plemenit in ljudomil človek, navdušen slovanski rodoljub, naj živi! Naj ga dobrotljivi Bog ohrani v zdravju in milosti še mnogo let!

★

Romanje v Zagorje. V Zagorju se bo letos vršil drugi veliki romarski shod v nedeljo, dne 3. avgusta. Romarske slovesnosti se prično že v petek, dne 1. avgusta. Iskreno ste povabljeni na ta shod vsi prijatelji zagorske Matere božje.

Polkovnik kot novomašnik. V nedeljo, dne 20. julija je imel na Dunaju novo mašo nekdanji polkovnik avstro-ogrske armade Hugon Richter. Ko je dovršil srednje šole z maturo, je stopil kot prostovolec v armado ter postal leta 1893 oficir. Med svetovno vojno je bil generalni štabni oficir. Med vojno mu je prišlo na misel, da bi postal duhovnik. Sredi med nevarnostmi in grozotami vojne je prvokrat ta sklep vznikel v njegovem duhu. Po svetovni vojni je vstopil v zvezno vojsko avstrijske republike. Ko je stopil v pokoj, je začel študirati bogoslovje, da izvede svoj sklep. V nedeljo, dne 13. julija ga je dunajski nadškof kardinal dr. Piffl posvetil za duhovnika. Pri tej priliki je nekdanji polkovnik, ki je star 62 let, izjavil, da je nadvse srečen in Bogu neskončno hvaležen.

Romanje v Marijino Celje. Na željo letošnjih romarjev v Marijino Celje obvešča centralni odbor prosvetnih društev frančiškanske župnije v Mariboru, da se tudi drugo leto v mesecu juniju vrši romanje. Da se omogoči tudi revnejšim slojem romanje, je

sklenil odbor, da se udeleženci romanja uvrste v tri razrede. Udeležencem prvega razreda preskrbi odbor samo vožnjo in stanovanje za 305 Din, romarjem drugega razreda pa tudi hrano za 385 Din, pa brez izleta na Dunaj. Za tretji razred preskrbi odbor vse kakor letos za 550 Din z izletom na Dunaj. Torej udeleženci prvega in drugega razreda romajo samo v Marijino Celje, da se ustreže tudi onim, ki bi radi pobožno in brez velikih stroškov opravili božjo pot. Da se še bolj olajša romanje, se lahko plača tudi v obrokih in sicer le po 50 Din mesečno. Vsi, ki želijo drugo leto romati, naj takoj prično s plačevanjem, ker se s prvim majem konča čas za zglastev. Ako kdo med tem časom umre ali zbolí, se mu vlačana vsota vrne. Odbor.

Romanje na Sveto goro (v župniji Sv. Peter pod Sv. gorami). Na Sveti gori se bo letos vršil dvodnevni romarski shod 4. in 5. avgusta. Drugi tridnevni romarski shod se vrši 6., 7. in 8. septembra. Romarske slovesnosti se prično že v petek, dne 5. septembra. Vsi prijatelji svetogorske Matere božje, ki v krasnem hramu božjem, spadajočem med najslavnejše slovenske božje poti kraljuje že stoletja, ste iskreno vabljeni. Če kedaj prej, v sedanjih težkih časih smo potrebni njene pomoči!

Nova knjiga.

Izšel je nov molitvenik

MARIJA POMAGAJ

Sestavil P. Vincenc Kunstelj o. f. m.

Prav priročen molitvenik po obliki (11×8 cm, 242 strani) in vsebini. Za uvod ima kratko zgodovino Brezjanske božje poti.

Poleg običajnih molitev obsega tri svete maše: za praznik Marije Pomočnice, sv. Male Terezije in sv. mašo za širjenje vere.

Razlikuje se tudi po kratkih jedrnatih naukah o svetih zakramentih. 870

Dobi se v sledečih vezavah:

Vezava v platno, rudeča obreza Din 12.—

Vezava v pegamoid, zlata obreza Din 16.—

Vezava v pegamoit (vatirano), zl. ob. Din 22.—

Dobi se v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Romarji k Mariji Pomagaj na Brezje dobijo knjižico na Brezjah ali pa pri založniku A. Stiligoj, Ljubljana, Sv. Petra cesta 2.

Oče, ko je nabil sina, ker je tepel svojo sestro: »Pepček, zapomni si: Kdor tepe šibkejšega, je surovina.« — Sin: »Ata, ali naj poslej tudi tebi rečem surovina, ker si me pretepel, ko si močnejši od mene?«

NOVICE

Velika nesreča z motociklom. V sredo, dne 16. julija sta se vozila na motociklu proti Vildonu pri Gradcu mario-borski trgovec Ošlak in krčmar gostilne »Pri kroni« v Vetrinjski ulici Josip Celcer. Vozilo je zadelo ob tovorni avto in sunek je ubil Celcerja, da je obležal pri priči mrtev, težko ranjenega Ošlaka so odpeljali v graško bolnišnico.

Obesil se je na pokopališču v Slov. Bistrici zgodaj zjutraj slikarski mojster Goričan. Radi denarnih skrbi obupani je dejal ženi, da gre na Pragerško in je odšel ob treh zjutraj z doma. Samomorilca so našli delavci, ki so šli mimo pokopališča še le po preteku nekaj ur, ko je že bil mrtev.

Radi usodepolnih sanj v bolnico. — Kmet Ivan Martinc iz Veržeja je spal na senu v hlevu. V noči se mu je sanjalo, da je na polju in ima pred seboj sovražnega vojaka, ki mu grozi s smrtjo. Po sanjah preplašeni je skočil po koncu, bežal ter padel na gumno. Zlomil si je pri padcu nogo in so ga morali prepeljati v bolnico v Mursko Soboto.

Vodja bivših slovenskih socijalnih demokratov umrl. V Ljubljani je umrl na pljučnici dolgoletni vodja slovenskih socijalnih demokratov in ustanovitelj socijalističnih konzumov g. Anton Kristan v starosti 49 let. V naši državi je bil dvakrat minister in nekaj let oskrbnik državnega posestva v Belju.

Sam si je končal življenje na Hajdini pri Ptuj 50 letni gostilničar Ivan Pfajfar. Samomor je bil izvršen z omračenim umom.

Grczoviti viharji po naših slovenskih krajih, po celi Evropi in Aziji. V petek, dne 18. julija je upostošil silovit vihar mesto Kranj ter okolico. Silen vihar z dežjem ter točo je povzročil v 10 minutah strahovito razdejanje. Večer je trgal strehe in je nosil po več sto metrov daleč. V Kranju je poškodoval vihar farno in pungraško cerkev. S cerkve v Pungartu je odnesel vihar streho, jo dvignil visoko v zrak in jo treščil na tla kakih 10 metrov proč. Neurje je razdejalo mesto Kranj in okolico, kakor bi ju bil obiskal potres. — Istočasno so divjali strašni viharji nad Benetkami, nad Parizom itd. Na Japonskem je vihar, kateremu pravijo tajfun, povzročil nad 20 milijonov škode in cenijo število človeških žrtev, katerim je ugrabil tajfun življenje, na 1000.

Po odkritju turkestanško-sibirsko železnice. Letos maja so se vršile slavnosti ob otvoritvi železnice, ki veže nemurno rusko Sibirijo s pokrajino Turkestan, ki se naslanja v osrednji Aziji na Indijo ter Afganistan. S to novo železniško zvezo ni bilo odprto prometu le velikansko ozemlje, ampak izročena izrabi gospodarska zakladnica, ki vsebuje bogastva na: rudah, premogu, pamuku in žitu. Nanem te železnice je, da bi preskrbovala Sibirija

Turkestan s cenim žitom; Turkestan pa bi se posvetil pridelavi: srebra, svinca, bakra, železa in predvsem pamuka. Naj bi se razvila nova turkestanška industrija, ki bi pripravljala zemeljske, doslej nedotaknjene zaklade, na licu mesta za izvoz. Proga je dolga 1500 km in je v tehničnem oziru pravo mojstersko delo. Železnica pelje preko hribovja, preko rek in krajev, kateri trpijo neprestano radi potresov. Sovjeti so izdali za železniško zvezo 200 milijonov rubljev. Zveza je ustvarjena od turkestanškega mesta Frunse z glavnim mestom kozaške republike ob Irlišu z mestom Semipalatinsk. Poleg gospodarskih koristi je proga zelo važna iz vojaških ozir, ker pelje ob mongolski meji.

Dedščina, ki se bo razdelila po 140 letih. Čudno zadevo z bogato dedščino je povzročil posestnik holandske ladjedelnice Jan Bert Bantje, ki je umrl pred 140 leti v Amsterdamu. Zapustil je težko premoženje. Po njegovi smrti so doživeli dediči bridko razočaranje. V Bantjevi oporoki je bilo določeno, da mora biti celo njegovo premoženje naloženo na obresti in se ne sme razdeliti potomcem pred pretekom sto let, ki so minula leta 1892. Tega leta so oblasti dognale, da manjkajo glede razdelitve važni papirji, brez katerih je nemogoče podeliti denar na dediče, ki prebivajo po južni Afriki. Znano je bilo o dedičih toliko, da je čuvala zgoraj omenjene papirje vdova Wright v Jenvillu pri Johannesburgu. Ob izbruhu burske vojne je bable zakopalo dokumente pod sobo, v kateri je prebivala. Pozneje jih je dvignila, ko je pričela svetovna vojna, so papirji zopet zginiti. Gospa Wright je umrla leta 1916, ne da bi bila komu zaupala skrivališče, v katerem so se nahajali dokumenti. Ker holandska oblast nikakor ni marala razdeliti zapuščine brez dokumentov, so sklenili dediči, da jih morajo izslediti ter najti za vsako ceno. Ako so bile te važne listine že enkrat pod podom, zakaj bi ne bile še v drugi. Hiša, v kateri je prebivala gospa Wright je že bila davno v tujih rokah in novi lastnik ni hotel nič vedeti o tem, da bi dovolil razkopavanje po sobah svoje hiše. Še le tedaj, ko je prejel zagotovilo, da bo odpadlo tudi njemu nekaj od milijonske zapuščine, je dal dovoljenje. Pod podom so našli cele kupe starih knjig in papirjev. Ko so to šaro pregledali, so zadeli na tako dolgo iskane dokumente. Na obresti naložena dedščina je v 140 letih bajno narasla in vsa kod 400 Bantjevih dedičev bo obogatel po razdelitvi za dober milijon.

Najnovejši strah v New Yorku. V New Yorku se pojavlja v zadnjem času skrivnostni morilec. Kakor kak duh se prikaže v noči v spalnih sobah mladih deklic ter žen, jih zadavi tako tiho, da ne sliši krika napadenih žrtev nikdo od hišnih sostanovalcev. Ko je opravil peklenško hudobni posel, pusti na mizi papir z označbo: Morilec 3 X. Policiji se kljub prizadevanju doslej ni posrečilo, da bi bila dobila kako sled za zločincem, katerega še ni nikdo videl in ga nobeden ne pozna. V

zadnjem času povzroča ta morilec po dnevu veliko strahu njujorškim milijonarjem in bogatašem, katere kliče na telefon, se predstavi kot »morilec 3 X« in zahteva od njih bogato odkupnino, ker sicer jih bo obiskal v temni noči. Hiše njujorških bogatašev so po dnevi in v noči zastražene od detektivov.

Novodobni Diogenes. Brez beliča v žepu je prišel neki mladenič v mesto Kodanj na Danskem, da bi dobil službo in se vsaj skromno preživljal. V Kodanju pa ni mogel dobiti ne službe ne stanovanja. Končno se je naselil blizu nekega skladišča v velikem sodu, kakor grški filozof Diogenes. Ljudje so hodili gledat modernega Diogena, ki se je razlikoval od staroveškega s tem, da je sklenil izkoristiti ugodno priliko. Stene svojega »stanovanja« je odajal proti primerni odškodnini v reklamne svrhe. Kmalu je bil ves sod modernega Diogena pokrit z reklamnimi lepaki in objavami. Reklamna pisarna podjetnega fanta je imela toliko posla, da sod kmalu ni več zadostoval, Premeteni Diogenes si je pomagal iz zadrege na ta način, da je stare plakate prelepljal z novimi prej, predno je potekel določeni rok. Ta način je privedel Diogena pred sodišče in obsojen je bil na osem mesecev zapora.

Duhovnik rešil dve življenji, a sam utonil. Duhovnik Cloran se je kopal v St. Lawrence v Kanadi v Severni Ameriki, ko je opazil, da se dve deklici potapljata. Takoj jima je splaval na pomoč, dočim mu je sledil neki čoln. Deklici je srečno privlekel, drugo za drugo do čolna, ko pa se je hotel še sam rešiti, je v zadnjem trenutku omagal in izginil pod vodo. Deklici sta skušali zdaj njega rešiti, a je bila pomoč brezuspešna.

Radi debelosti tepena. Pred sodiščem v mestu Mason v Zedinjenih državah je vložila mrs. Larson tožbo proti svojemu možu zaradi surovega ravnanja z njo. Zadnje čase je ženska precej pridobila na svoji teži in to je vzrok moževe jeze nanjo. Kakor je izpovedala, jo je mož poljubil za vsak funt, ki ga je izgubila, nasprotno pa ji je dal klofuto za vsak pridobljeni funt.

Za današnje čase in naše pojme redek pojav. V osrednji Afriki je eno glavnih torišč raznih zamorskih plemen mesto Fumban. Tukaj se je zgodilo pred kratkem, da se je bojeval zamorski glavar z drugim sovražnim zamorskim plemenom, ki prebiva bolj v hribi. Usoda je hotela, da je glavar v bitki padel. Ko so zvedele njegove žene v Fumbanu o poglavarjevi smrti, se jih je takoj obesilo 70 prostovoljno in javno na veje figovih dreves, ki rastejo po mestu.

Mislila mladega, pa je starega poročila. Pred sodiščem v Chikagu teče zanimiva tožba za razporoko, ki jo je vložil neki Kazimir Gut. Njegova žena, ki je stara 17 let, je izpovedala, da ji je pred par leti njena mati pokazala sliko lepega mladeniča. Dekle se je v sliko zaljubilo, pričelo je z Gutom dopisovati in pismeno sta določila dan za poroko, ne da bi se bila prej osebno videla. Nepopisno pa je bila deklica razočarana, ko je pri sestanku zagle-

**ZVEČER za
namakanje
Schichtova
ŽENSKA HVALA**

**ZJUTRAJ za
izkuhavanje
Schichtovo
TERPENTINOVNO MILO**

pa je pranje gotovo!

728

dala pred seboj ne mladeniča, kakršen je bil na sliki, ampak 70 letnega starčka. Slika je bila namreč vzeta pred dolgim, dolгим časom, v njegovi mladosti. Deklica ni hotela prelomiti obljube in se je kljub temu poročila s svojim zaročencem. Ni pa mogla vzdržati pri njem in mu je takoj drugi dan po poroki ušla.

Kje je največ in kje sploh ni nobenih kač? Svetovalec indijske vlade Anglež Nicholson je postavil glede Indije tole kačo statistiko: V Indiji pride na eno kvadratno miljo 7000 kač in od teh je 1000 strupenih. Vsak človek je ogrožen na kvadratni milji od 5 do 6 strupenih kač. Čudno je to, da umre v Indiji na leto od kačjega pika le približno 20.000 ljudi. Vzrok te nizke številke je ta, ker strupena golazen beži pred obljudenimi kraji. Da je pa po Indiji toliko kačje zalege, so temu krivi strogo verni Indijci, ki vidijo v kači božanstvo in je ne pobijajo. V Sanghitt ribniku pri Kurukschetri je sveta voda, v kateri se kopljejo romarji. — Pred kratkem se je zgodil slučaj, da je v tej božjepotni vodi bilo od kače pičenih šest žensk, ki so umrle na zastrupljenju. Radi tega slučaja je bil en del romarjev za to, da se kačo pobije, drugi proti. Iz prvotnega prepira se je razvil pretep in poboj, ki je zahteval veliko smrtnih žrtev in je moral napraviti oborožena sila red in mir. — Na velikem otoku pod Avstralijo — Novi Zelandiji ni dobiti kače in to, radi tega, ker obstoja državni zakon, po katerem je dolžan vsakdo ubiti kačo golazen, kjerkoli se sreča z njo. Kače uvažati in rediti je strogo prepovedano. Na Novi Zelandiji so kače popolnoma iztrebili, akoravno se podi po sosedni Avstraliji 90 različnih kačjih vrst in je od teh 60 strupenih.

*

Nekaj o odkritju Indije.

Dne 8. julija 1497 so odplule iz portugalske luke Belem pri Lissaboni tri ladje in ena tovorna ladja v velikosti 100 do 200 ton. Eni je poveljeval Vasco de Gama, drugi njegov brat Pavel in tretji prijatelj Coelho. Posadka na vseh ladjah je znašala 180 mož. Cilj potovanja je bila Indija, po koje neizmer-

nem bogastvu je tedaj tolikanj hlepela Evropa.

Ladje so plule vedno ob obali Afrike in ekspedicija se je morala boriti z nepopisnimi težkočami ter upori mornarjev, ki so zahtevali vrnitev v domovino. Vasco je zatrl z brezmejno strogostjo vse upore in dosegel po 11 mesečni vožnji Calicut ob južno-zapadni obali Indije. Naložil je ladje z zlatom, biseri in drugimi dragocenostmi in se vračal nazaj na Portugalsko. Med potjo mu je obolel brat in umrl na Azorskih otokih.

Ko je bila zaželjena Indija odprta evropskemu kulturnemu svetu, se je lotilo vse gradnje ladij, ker vsaka obmorska država je hotela biti deležna indijskih zakladov. Na Portugalskem so zbijali ladje s tako naglico, da je primanjkovalo gradbenega lesa.

Vasco de Gama se je podal drugič v Indijo februarja leta 1502. Jadral je s celim brodom. Namen tokratne ekspedicije je bil: Sklep Portugalcev trgovskih pogodb z Indijci in maščevanje nad vladarjem mesta Calicut, ki je bil sprejel odkritelja Indije Vasco de Gama, ko je stopil na indijska tla, s prezirom in omalovaževanjem.

Med vožnjo je srečalo portugalsko brodovje turško ladjo, ki je peljala 240 romarjev v mohamedansko romarsko mesto Mekka v Arabiji. Na krovu je bilo veliko žen ter otrok. Iz neugnanege sovraštva do mohamedancev so napadli Portugalci turško ladjo, pobili vse romarje in naropali 12.000 zlatih dukatov v gotovini in za 10.000 dukatov pa raznega blaga. Po oplenitvi jadrnice so jo potopili.

Ko je priplul Vasco v indijsko luko mesta Calicut, je zahteval od vladarja, da mora napoditi iz mesta vse Arabce, kar bi pomenilo izgon 5 tisoč najbolj bogatih trgovskih družin. Ker Indijec tega ni storil, so zajeli Portugalci vse arabske ladje z ljudmi vred. Vasco je ukazal, da so porezali 800 jetnikom: nosove, ušesa in roke. Na eno zajetih ladij je ukazal natovoriti odrezane ter krvave človeške ude, na drugo strašno kaznovane Arabce. Da bi se pa itak za celo življenje pohabljeni jetniki na kak način ne osvobodili, jih je pustil zvezati za noge, jim izbiti zobe, nanje nametati slame, ja politi z oljem in —

užgati. Naprej je plula v pristan jadrnice z ušesi, nosovi ter rokami, tej pa je sledila druga — goreča baklja, iz katere je vpilo 800 pri živem telesu gorečih jetnikov. Na ta način se je maščeval odkritelj Indije nad vladarjem mesta Calicut.

V tretje se je odpravil Vasco de Gama v Indijo leta 1524. Kralj Portugalske ga je bil imenoval za indijskega podkralja. Pred vkrcanjem je prepovedal vzeti seboj na krov kako žensko. Pri izkrcanju v Goa v Indiji je iztaknil, da so se bile vendarle utihotapile na eno ladjo tri Portugalke. Prvotno se je nameraval grozno maščevati nad nepokornicami, za katere so prosili povzdignjenimi rokami misijonarji in druge odlične osebnosti. Ni jih začela smrt, ampak okusile so za kazen bič.

Vasco de Gama je vladal v portugalskih naselbinah Indije z brezpriznano strogostjo ter iztrebljal z ognjem in mečem korupcijo.

Lotili so se ga slednjič krog vratu tvori, na katerih je tudi umrl med nepopisnimi bolečinami 24. decembra leta 1524. V svoji oporoki je zapustil vsaki izmed treh žensk, katere je bil zaukazal bičati, po 100 tisoč reisov z naročilom, da se naj dobro omožijo tako bogato doto.

*

Zadnji morski ropar.

V noči od 12. na 13. marca 1717 se je spustila iz amer. luke Bridgetown v odprto morje na skrivnem ladja. Ni imela na jamborih običajne zastave, iz katere bi bila razvidna njena pripadnost. Njeno ime »Revenge« je bilo težko čitati in sploh ni bilo zabeleženo v pristaniških knjigah. Še le zunaj čisto na odprtem morju so potegnili na jambor črno zastavo s smrtno glavo in s prekrizanimi kostmi.

Naslednji dogodljaji, akoravno so videti na nekaterih mestih bolj neverjetni, imajo čisto resnično zgodovinsko podlago. Posneti so po sodnijskih zapiskih, iz izpovedi prič in uradnih opomb v tedaj celemu svetu znani obnavnavi proti Steed Bonnetu, majorju ameriške armade, ki je bil obdolžen morskega roparstva, umorov, tatvine, požiga in še raznih drugih zlo-

linov. Dne 9. septembra 1720 je bil obsojen na vislice.

Nikdo ne zna, kako se je rodil v spoštovanem ter bogatem amerikanškem oficirju načrt: postati morski ropar. Njegovi prijatelji so bili pozneje mnjenja, da vojne navajen mož ni mogel živeti v miru. On sam je trdil pred sodniki, da je hotel napraviti le »poskus«. Mikalo ga je, da bi preizkusil, kako pravzaprav zgleda zločin, katerega je zagrešil mož duha, izobrazbe in svetovnega znanja s pomočjo izmečkov človeštva. Naj bo zadeva kakor hoče, 12. marca 1717 se je spustila »Revenge« v morje in je hranila na krovu 12 lopovov, ki so že davno obesili pošteno življenje na klin, kapitan pa je bil Steed Bonnet, major ter meščan mesta Bridgetown.

Jadrali so proti severu. Pri rtu Virginija je prejela ladja roparski krst. »Revenge« je premagala štiri ladje, je napodila moštvo v rešilne čolne, ladje pa sežgala. Do plenitve ni prišlo, ker je bilo kapitanu za doživljanje in ne za bogastvo. Tokrat enkrat se mu je pokorilo moštvo, ki nikakor ni moglo razumeti poveljnikove prizanesljivosti. Major Bonnet je podrl preteklost za seboj, sam si je začrtal nadaljno pot. Pred New Yorkom se je polastil jadrnice, ki je bila na potu z dragocenim tovorom v Indijo. V tem slučaju je že zmagala plenaželnost njegovih pomagačev. Blago trgovske ladje je bilo prenešeno na »Revenge«.

Novopečenemu poglavarju morskih roparjev se je smehljala sreča. Pri nasipinah v Charlestown je premagal angleško ladjo. Par ur za tem je trčila »Revenge« skupaj z drugo roparsko ladjo. Bonnet je zmagal. Že po prvih streljih se je sovražnik udal; poveljnik je pustil prenesti dragoceni plen s tolovajske ladje na »Revenge«, ladjo in moštvo pa je pustil odjadrati dalje.

Na ta način je postalo Bonnetu ropanje po morju poklic. Pripoznal je pa sam, da se mora še veliko učiti. On sam ni bil pomorščak, to je kmalu pogruntalo njegovo moštvo. Kot starejši oficir je znal dobro, da nič tako močno ne zrahlja pokorščine, kakor slabost, katero so odkrili na poveljniku navadni mornarji. Bonnet se je hotel učiti; sklenil je, se pridružiti kakemu preizkušenemu morskemu roparju, da bi predvsem nekaj pridobil od njega, potem pa zaslužnjil učitelja. To je bil najbolj usodepolni načrt, katerega se je Bonnet kedaj lotil.

V tedajšnjih časih so bili morski roparji po ameriških morjih iztrebljeni. Samo eden je utekel vsem preganjanjem in je obvladal s krvavim strahom Ocean — Eduard Teach, z imenom črno-bradec. Pri njem stopiti v uk, in ga nato premagati, je bila najbolj goreča Bonnetova želja. Mesece je križarila »Revenge« po morjih s ciljem: naleteti kje na brodovje črno-bradca. Slednjič vendar so se izpolnile Bonnetove sanje. V zalivu Honduras se je srečal z Eduardom Teachom. Ako bi bil znal Bonnet kaj več o Teachu, bi bil utekel pred njim še v zadnjem trenutku. Teach je bila zver v človeški podobi. Od severa do Mehike ne bilo

nobenega pristanišča, ki bi se že ne bilo treslo pred njegovim imenom. Bil je to mož tigrovske krvoločnosti, preudarjen, vladoželjen in pohlepen po premoženju. Prekrstili so ga v črno-bradca, ker je imel izredno veliko črno brado, katero je nosil spleteno v več kit in okrašeno z blestečim trskom.

Bonnet je obvestil roparskega mojstra z zastavami, da se hoče z »Revenge« pridružiti brodovju črno-bradca. Teachov odgovor se je glasil čisto drugače, kakor ga je pričakoval Bonnet: »Kapitan ne razume ničesar o vodstvu roparske ladje. Takoj se mora odreči poveljevanju in priti na krov moje ladje kot gost,« se je glasil odgovor.

Po Bonnetu je zavrelo. Odpor je bil izključen, lastni ljudje so se mu uprli in zahtevali Teacha kot poveljnika. Bonnetu ni preostajalo nič drugega, nego slediti povabilu. Komando »Revenge« je prevzel Rihards, črno-bradčev lajtnant. Tako je prišel Bonnet v ujetništvo proslulega morskega roparja.

Kako težko je bilo ponižanje, ki je zadelo Bonnetu. Na krovu »Queen Anne« — poveljniške ladje črno-bradca je imel dovolj prostega časa, da se je lahko poglobil v vedo morskega tolovajstva. Do tedaj se še ni bil priučil, da bi bil ustrelil z vso hladnokrvnostjo lastnega mornarja, ni imel 12 žen in še ni bil poskusil, da bi v noči, ko je moštvo spalo, užgal na krovu žveplo, da so se skoro ljudje zadušili in to samo radi tega, da bi pokazal svojo moč nad njimi.

Ko je Bonnet na krovu »Queen Anne« vse to gledal, je jadrало roparsko brodovje dalje za novimi pustološčinami. Eden uspeh je podil drugega. Izropali so v zalivu Honduras štiri ladje, jih užgali in vozili naprej v Turkill, potem v Havanno in Grand Cayman. Kjerkoli se je pokazalo črno-bradčevo brodovje, je pomenjala ta prikazen smrt in strah za mirne mornarje, zmago in bogat plen za roparje. Mnogo od premaganih mornarjev je vstopilo pri Teachu v službo in ob obali South Carolino je že vladal nad šestimi ladjami in 500 možmi posadke. S škripajočimi zobmi je doživel Bonnet kot gost na krovu ladje »Queen Anne« vožnjo polno zmag. Njegove sanje — ustvariti pomorsko kraljestvo, so se uresničile, a drugemu.

Teachov zmagooslavni pohod še nikakor ni bil na vrhuncu. Bonnet je moral doživeti kot ujetnik najbolj drzni roparski doživljanje vseh časov: oblego celega mesta od roparskega brodovja.

Tokrat je šlo za izreden plen, katerega se je namenil polastiti Teach. Med njegovim moštvom je bila izbruhnila bolezen in je rabil za vsako ceno zdravila. Sklep je bil storjen. Razvrstil je svoje ladje pred luko Charlestown in je zajel štiri ladje, ki so bile zapustile pristan, nič hudega sluteč. Poveljniki ladij, ugledni trgovci iz mesta, so bili ujeti. Nato je odposlal Teach čoln z 12 možmi posadke v mesto in zahteval takojšnjo izročitev zdravil, ker bo sicer obesil talce. Veliko pomor-

sko mesto se ni upalo ustavljati in je izročilo zahtevano. Teach je odjadrал zadovoljen.

Ta zmaga je bil Teachov zadnji uspeh. Krvoločnost in pohlep po premoženju, ki sta pozidala njegovo slavo, sta ga uničila ter darovala Bonnetu in drugim prostost. Teach je dognal, da jih je bilo preveč za delitev plena in je izbral izhod, ki je bil njega vreden. Pred nasipinami ob Carolini je pustil svojo ladjo ustaviti in se izgovarjal, da je nasedel na pesek. Dve drugi ladji od njegovega brodovja sta mu prišli na pomoč in ti dve sta res obtičali na pesku. To ravno je bil Teachov načrt. Z vso hladnokrvnostjo je prepustil nasedle tovariše usodi in odjadrал dalje z ostankom brodovja. Preostalo moštvo je zgubilo zaupanje v trinoga in se mu uprlo. Med uporom se je Bonnetu posrečilo, da je pobegnil s krova »Queen Anne« in se vrnil na »Revenge«, koje moštvo je bilo veselo, da je ušlo groznemu ter zahrbtnemu črno-bradcu. Bedaj je bil Bonnet uverjen, da je napočil čas, ko se bo lahko maščeval nad Teachom in se bo začela njegova strahovlada nad Oceanom.

Med tem časom je razglasila Amerika pomiloščenje skesanih morskih roparjev. V Bathu se je podal Bonnet na suho, se predstavil oblasti, se odpovedal navidez tolovajstvu in obljubil, da bo preganjal ter lovil s svojo ladjo druge morske roparje. Opremljen s potnim listom in državnimi papirji se je podal zopet na morje v nadi, da bo srečal Teacha, ki ga je bil tako suženjsko ponižal.

Države so sklenile, začeti z onimi roparji, ki se niso podvrgli pomiloščenju, boj na življenje ter smrt. Bojne ladje so križarile po morjih, da bi izsledile tolovaje. Skoro vsi so že bili v rokah pravice, le Teach — ta strašni trinog je vedno utekel preganjalcem. Slednjič se je vendarle posrečilo njujorskemu kapetanu Robertu Mainach, da je izsledil Teacha. Prišlo je do srditega boja. Teach se ni udal, ko je bila njegova ladja že zasedena od ameriških mornarjev. Kot zadnji od moštva, zadet od 8 strellov, je padel.

Zgodovina poroča, da je našel zmagovalec v Teachovi kabini mesto 12 pravljičnih žen — 13. Trinajsta je bila Mainachova nevesta, ki je zapustila 14 dni poprej Newyork na krovu trgovske ladje, da bi se prepeljala v Evropo. Bonnetu je ušlo maščevanje, a sedaj je lahko postal neomejen vladar Oceana. Bil je poslušen učenec svojega sovražnika in je postal tudi njegov vredni naslednik. Krvava sled je zaznamovala njegovo pot iz Newyorka v Filadelfijo — Carolino in v zaliv Delaware. Skozi mesece je morala počivati ameriška trgovina, ker se ni upala nobena ladja iz luke iz strahu pred vsemogočnim Bonnetom. Vse bojne ladje, ki so bile poslone za njim, so se vrnile brez uspeha. V poletju leta 1720 je zapečatil slučaj usodo velikega roparja.

»Revenge« se je morala zateči v pristan Cap-Fear-River — pribežališče morskih roparjev, da bi ladjo tamkaj popravili. Že so bila popravila dogo-

tovljena in ladja pripravljena za odhod, ko je došlo naznanilo, da sta pripluli v luko dve bojni ladji. Usoda je hotela, da je poveljeval ladjama Robert Mainach, ki je bil premagal Bonnetovega smrtnega sovražnika Teacha. Boj je bil brezupen, šlo je le za pobeg. Usoda je bila Bonnetu ugodna. Komaj sta začeli bojni ladji lov, je nasedla najprej ena, pa zopet druga. Že je bila skoraj pot prosta, ko je nekaj pretreslo tudi »Revenge«, ki se je takoj zarila v pesek. Vse je bilo odvisno od tega, katero ladjo bo naraščajoče morje poprej dvignilo. Mainachova ladja se je oprostila prva nasipine. Ni prišlo do bitke. Brez odpora je bila »Revenge«

zasedena in Steed Bonnet, major ameriške vojske in kralj pomorskih roparjev je bil ujet. Ponosno se je pustil prepeljati v Charlestown, junaško se je vedel pri obravnavi in mirno je poslušal smrtno obsodbo. Še le dan pred smrtjo se je popolnoma spremenil. Jokajoč se je valjal po tleh zaporne celice in prosil, naj ga pomilostijo. Pisal je sodniku pismo, v katerem ga je rotal, naj mu podarijo življenje, naj mu odsekajo vse ude, le jezik mu naj pustijo, da si bo izprosil odpuščanje grehov.

To pismo je shranjeno še danes v arhivu mesta Charlestown v Ameriki. Steeda Bonneta so obesili 12. septembra 1720 na morišču v Charlestownu.

skimi gostilničarskimi krogi, ki oduševljeno pozdravljajo osamosvojitve gostilničarjev potom ustanovitve lastne pivovarne, ki naj stoji v Laškem kot centru med Zagrebom, Ljubljano in Mariborom in ki je že svoj čas zalagala ves teritorij med temi mesti in preko njih s priznanim laškim pivom najboljše kvalitete. V raznih hrvatskih listih so zadnje dni izšli daljši članki, ki priporočajo podpisovanje delnic, povdarjajoč osobito, da bo pivo iz nove pivovarne cenejše za 200 Din pri hektolitr! Vedno bolj pa raste zanimanje tudi med peki, ki upravičeno pričakujejo od nove pivovarne, da bo znala odpraviti eno najgrših korupcijskih afer v naši državi, ki datira že iz časov pred kraljevim manifestom in ki je dala izdelovanje kvasa v roke treh podjetij. Ta navijajo cene kvasu do gorostasne višine. Pripravljalni odbor ima v rokah važne avtentične podatke glede kvasove afere in bo prišel z njimi na dan pravočasno. Z zgradbo pivovarne se bo pričelo še letos ter je pripravljalni odbor vložil na direkcijsko drž. železnice prošnjo za komisijonelni ogled in dovoljenje za zgradbo dovlačnice k novi pivovarni. Istočasno se pa ponovno obrača do javnosti, naj ne odlašajo s subskripcijo delnic. Čimprej bo krita glavnica, temprej bomo pili dobro in ceno pivo. Ker je pričakovati, da bodo bratje Hrvatje podpisali za okoli tri milijone delnic, naj bi jih Slovenija spravila skupaj še vsaj dva milijona. V tem slučaju se ne bo iskalo češkega kapitala, ki bi bil sicer potreben.

Navodila za spravljjanje ranega namiznega sadja. Kakor znano, povzroča nepravilno spravljjanje in obiranje jabolk neprijetnosti od strani odjemalcev na postajah, kjer se blago prevzema. Važno je tudi kako se jabolka sor-

tirajo in prevažajo, ker nepravilno postopanje pri tem povzroči dosledno slabšo ceno za jabolka. Pri tem važnem delu torej priporočamo, da kmetje takoj pri obiranju sadja od drevesa pazijo na to, da se slabi plodovi ne mešajo z dobrimi in za promet sposobnimi jabolkami. Ako se poslužuje sadjar ročnega obiralnika, je delo še lažje kakor pa samo z lestvicami ali direktno trganje z rokami. Potrgane jabolke je treba polagati v košare, ki so obložene s krpami ali žaklovino. Voz, na katerem se bo prevažalo jabolke naj se obloži krog in krog s slamo in z rjuho, plahto ali žaklovino tako, da se jabolka na vozu med prevozom samo zibljejo, ne morejo pa se natočiti. Poleg navedenega pa je še potrebno, da se voz, oziroma jabolka prekrije s slamo, na njo se položijo deske in se nato vse skupaj z verigami trdno poveže, kakor je to navada pri vožnji vina iz bregov. Ako ni na razpolago za pokritje voza rjuha ali plahta, je treba vzeti papir, da se med jabolke ne pomeša slama kadar pridejo do vagona, ker vse drugače delano, kakor tukaj navedeno, ovira hitro, snažno in strokovno brezhibno delo. Hrvati prepletajo pri vožnji jabolk dno in lojterce s slamo (škope) tako, da je voz vsaki dan pripravljen za prevoz. V tehniki prevažanja in nalaganja sadja moramo napredovati, da bomo lahko konkurirali na svetovnem trgu z drugimi državami. Srbi imajo za prevažanje sadja, grozdja, trganjih sliv, breskev itd. posebno kripo, ki ima spodaj pritrjena štiri peresa, ki nosijo 1000 do 1500 kg težine. Na ta način je mogoče blago voziti naglo in se vendar blago ne poškoduje. Ta način nalaganja, oziroma prevažanja sadja bi bil priporočljiv tudi našim kmetom. Podrobnosti o spravljjanju jesenskega sadja pa poročamo prihodnjič. Franjo Rudl.

Vpokojeni uradnik potem, ko sta imela z ženo prepir, sam pri sebi: »In ljudje pravijo, da živim v pokoju!«

GOSPODARSTVO

Gospodarska obvestila.

Borove štuke za korita, late, krajnike, skodle (šindel) za strehe in vsake debelosti rezan les prodaja Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25.

Poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov. Žalec, v Savinjski dolini, dne 15. julija 1930. Od našega zadnjega poročila se je stanje hmeljskih nasadov nekoliko izboljšalo, ker so izdatne padavine rastlino, ki je radi suše že nekoliko trpela, zopet osvežile. Nasadi so v razvoju zelo različni. Poleg normalno razvitih je mnogo slabjših, z vitkimi rastlinami, redkimi panogami in pičlim nastavkom, ki v primeru z lanskim za veliko zaostaja. Povprečni donos enega hektarja bo torej mnogo manjši od lanskega. Mrčesa in peronospore dosedaj ni.

Laško. (Gostilničarska pivovarna.) Akcija za ustanovitev in zgradbo nove pivovarne v Laškem, ki ima namen preprečiti nadaljnje plačkanje konzumenta s tujim kapitalom, se razvija normalno in nevzdržno. Blizu 11 milijonov delniške glavnice je podpisanih in dnevno prihajajo nove prijave. Pripravljalni odbor je pretekli mesec stopil v zvezo s hrvat-

DR. O. ILAUNIG:

TATENBAH

ZGODOVINSKA POVEST.

Leta 1668 bi imela biti birma v Mariboru. Tatenbahov sin Anton je bil v starosti, da sprejme ta zakrament. Ker se je grof Thurn ravno vračal iz Dunaja, ga je pridržal grof Tatenbah v Mariboru ter ga povabil, naj ostane kot gost nekaj dni pri njem v Freihausu, dokler pride sekovski škof grof Vaclav Viljem Hofkirchen delit zakrament sv. birme.

Grof Thurn je radevoljno ostal, ravno tako je tudi sprejel mesto botra za mladega Antona Tatenbaha.

Slavnosten je bil sprejem, ko je prišel v mesto grof Vaclav Viljem Hofkirchen, ki je še le tisto leto postal sekovski škof, pa si je vsled svojega ljudomilega nastopa pridobil kmalu občno priljubljenost v vseh slojih.

Mestni sodnik Valentin de Beurgo s svetovalci Waissl, Kebrič, Haller, Sindah in Rauner

31

je šel škofu naproti do mestnih vrat, ki so bila okrašena z venci ter zastavami.

Ko je bil slovesno sprejet od duhovščine, ki je njej bil na čelu sivolasi Andrej Srediath in mestnega sodnika s svetovalci, je škof šel med zvonjenjem zvonov ter pokanjem topičev v sprevodu v cerkev.

Drugi dan je delil zakrament sv. birme.

Grof Thurn je bil s svojim birmancem eden prvih, njemu nasproti so bile postavljene birmanke s svojimi botrami.

Ko je začel škof s svetim obredom, je mladi grof Anton prišel takoj na vrsto, saj so plemenitaši imeli povsod prednost. Grof Thurn je že hotel oditi iz cerkve, toda korak se ustavi. Zapazil je gospodično, ki je stala njemu nasproti ter je očitno bila botra, ker je stalo pred njo belo oblečeno dekle, katero je držalo listič med prstmi. Grof je obstal kakor okamenel. Nenavadna lepota te ženske ga je docela prevzela. Bila pa je tudi res krasotica. Obraz, kakor med in mleko, dvoje modrih oči je gledalo prijazno, preko tilnika pa sta padali dve dolgi kiti las kostanjeve barve. Njeno vitko telo je bilo odeto v vijolčasto žametasto obleko. Vsa postava je nosila na sebi izraz miline, pa samozavesti in ponosa.

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskavnice v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Roroška c. 5

Čekov. račun št. 10.602

Telefon interurb. št. 2112

Dr. J. B.

Srezke hranilnice.

Od prijatelja z dežele sem dobil pismo, v katerem doslovno pravi: »Čuje se o splošni ukinitvi denarnih zavodov in ustanovitvi novih državnih zavodov. Ne verjamemo, pa vendar prosimo informacij.« Iz tega se vidi, da v sedanjih časih vlada po deželi v gospodarskih vprašanjih neka nervoznost, ki more dovesti k zmedenosti in k občutni škodi. Zato je treba pojasniti.

Kaj je vzrok, da je na primer nastala zgornja govorica? Srezka načelstva so po nalogu kraljevske banske uprave v Ljubljani izdala vsem županstvom z okrožnico nalog, da naj občinski odbori v teku treh tednov sklepajo o ustanovitvi nove srezke hranilnice, za katero bi vse občine srezale jamčile s svojim premoženjem in s svojo davčno močjo. Po tem zamislu bi se imela torej za vsak srez ustanoviti na sedežu sreza hranilnica, podobna dosedanjim regulativnim hranilnicam v mestnih občinah, samo s to razliko, da se glede jamstva za vloge pritegnejo vse občine sreza in da bi bila taka hranilnica podvržena kontroli centralnega banovinskega denarnega zavoda.

Za nas je najvažnejše vprašanje, ali je ustanovitev takih srezkih hranilnic potrebna. Ker če ni potrebe in sicer nujne potrebe, čemu ustanavljati toliko novih zavodov z novimi osebnimi in stvarnimi, običajno ne majhnimi izdatki. — Na to vprašanje glede potrebe pa pri sedanjem stanju denarne in kreditne organizacije zavodov v banovini moremo popolnoma utemeljeno odgovoriti, da niso potrebne. Za širjenje varčevanja in za kreditne potrebe vsega prebivalstva ni v celi državi nikjer tako dobro preskrbljeno, kakor ravno v dravski banovini. More se trditi, da je dravska banovina z razne vrste denarnimi organizacijami in kreditnimi ustanovami naravnost pre-

nasličena. To ni samo mnenje v banovini sami. To povdarjajo zlasti tudi vsi finančni strokovnjaki. Razume se, da je radi te prenasličenosti v dravski banovini najmočnejša propaganda za varčevanje, največja konkurenca za hranilne vloge in najnižja obrestna mera za vsake vrste kredita, tako da o oderuštvi na področju banovine ne more biti več govora. Za vse vrste kreditne potrebe pa je denar po primerni obrestni meri vedno na razpolago.

Da je položaj tak, za to se imamo zahvaliti v prvi vrsti gosti mreži kreditnih zadrug (posojilnic), katerih je v banovini okoli 520. V obstoječih združenih zvezah je namreč organiziranih sedaj točno 500 kreditnih zadrug in sicer:

Zadružna zveza Ljubljana	326
Zveza slov. zadrug Ljubljana	151
Zveza gosp. zadrug Ljubljana	13
Revizijska zveza Ljubljana	10

Poleg teh pa je še okoli 20 kreditnih zadrug, ki niso včlanjene pri nobeni zvezi.

Poleg kreditnih zadrug pa je v dravski banovini tudi najbolje izpolnjena mreža regulativnih (občinskih) hranilnic, katerih je 26, če pa računamo k tem še banovinska denarna zavoda v Ljubljani in Mariboru, potem jih je 28. Vse to so stari, močni, solidno vojeni in dorog fundirani denarni zavodi, predvsem v mestnih občinah. Izkušnje zadnjih let kažejo, da je bilo tudi bančnih zavodov preveč.

Če torej niti organizacija varčevanja niti kreditne potrebe niso vzrok za ustanovitev novih sreskih hranilnic, potem bi mogli videti vzrok za ustanovitev edino v tem, da banovinska denarna zavoda zahtevata poseben aparat, ki naj z njima sodeluje in jima zlasti dovaja hranilne vloge iz provinc. Za banovinski zavod v Mariboru se je tak aparat že deloma ustvaril. To se je napravilo tako, da so za okrajne hranilnice, za katere so poprej nosili jamstvo avtonomni okrajni bivše

Štajerske oblasti, prevzele jamstvo občine. To se je zgodilo radi tega, ker so bili avtonomni okrajni ukinjeni in so tako naenkrat njihove okrajne hranilnice visele v zraku brez jamstva. Drugi banovinski zavod v Ljubljani pa takega aparata še nima. Zato okrožnica izrecno pravi: »Te hranilnice bi se podvrgle kontroli centralnega banovinskega denarnega zavoda in bi bile tudi v čim tesnejši poslovni zvezi z njim.«

To pa po našem mnenju ni zadosten razlog za ustanavljanje srezkih hranilnic. Srezke hranilnice bi se namreč imele ustanoviti na sedežih srezov. Na vseh sedežih srezov v bivši Ljubljanski oblasti in deloma tudi v nekaterih srezkih mestih v bivši Mariborski oblasti pa obstojijo močne občinske (regulativne) hranilnice. Jasno je, da bi potem redoma nastal konkurenčni boj med obstoječo mestno hranilnico in novo srezko hranilnico.

Če bi se že moralo nekaj narediti, ali ne bi bilo pametneje obstoječe mestne hranilnice na sedežih srezov razširiti na ta način, da poleg mestne občine prevzamejo jamstvo za vloge tudi občine sreza in seveda za to tudi dobijo sorazmeren vpliv na upravo hranilnice?

Z novimi ustanovitvami je treba največje previdnosti, ker je vprašanje, če bi se našlo kritje iz dohodkov za osebo, za nove prostore, za nove materialne stroške dandanes, ko so nehalisti zlati časi inflacije, v katerih so denarni zavodi dosti zaslužili in lahko zaslužili. Razlika med obrestno mero za vloge in obrestno mero za posojila se je namreč radi konkurence silno skrčila in bruto zaslužek zavodov se je istočasno zelo zmanjšal, dočim se režijski izdatki, zlasti pa davščine niso zmanjšale, temveč imajo celo tendenco, da se povečajo.

Na koncu še to. Tako važna stvar kot ustanavljanje cele mreže srezkih hranilnic se je začela brez posvetovanja z gospodarskimi krogi in z denarnimi ustanovami. Pri eventuelnem po-

Zopet nov zvezek Karl Mayevih spisov

izšel

namreč

II.

zvezek

„PO DIJEM KURDISTANU“

z vsebino: V joči - iz joče
slovo Amadije. Cena 13 Din.

Naroča se pri

Girliovi knjigarni, Maribor

Grof Thurn ni mogel svojih oči ločiti od nje, vedno in vedno jo je opazoval.

Zdajci je prišel skozi stranska vrata grof Tatenbah, da spremi svojega gosta domov.

»Kdo je ta gospodična,« vpraša grof Thurn svojega prijatelja na pol tiho.

»Ali ti ugaja,« se nasmehne grof Tatenbah.

»Kaj me mučiš, povej rajši, kdo je?«

»Hči mestnega pisarja Jakoba Kodra je, ime ji je menda Monika. Sedaj pa pojdimo. V cerkvi je obred že minul, saj je trajal dosti dolgo, in nam vsem bo prišlo okrepčilo prav dobro.«

Grof Thurn se je še enkrat ozrl na pisarjevo hčer ter se ji nalahko priklonil. Zdelo se mu je kakor da bi šinila rdečica v njen obraz. —

Njen oče Jakob Koder, mestni pisar v Mariboru, je bil doma iz Slovenskih goric. Ker je bil brihten fant, so ga dali starši na župnikovo prigovarjanje v mesto, da bi postal gospod. A starši in tudi domači župnik so umrli predčasno in tako je obtičal pridni Jakob sredi študij.

Ker pa je bil resen in nadarjen, se je zavzel zanj tedanji mestni sodnik Janez Kozel ter ga je uporabljal pri prepisovanju in sestavljanju listin. Ker je mladi Koder pokazal veliko spretnost,

je dobil po smrti mestnega pisarja Oktavijana Fleischman to važno mesto.

Služba mestnega pisarja je bila v tedanjih časih nekaj posebnega. Izurjen v pisavi, kar je bilo takrat le redko, je Jakob Koder sestavljal listine, ki jih je moral napraviti mestna oblast v različnih zadevah. Ker je imela mariborska graščina tudi sodno oblast, je igral mestni pisar tudi pri sodnih obravnavah važno vlogo, posebno ker je moral izdelovati pismene sodbe. V to svrhu si je moral pridobiti tudi nekoliko znanja iz pravne vede.

Mestni pisar je bil prva oseba za mestnim sodnikom. Njemu je bilo izročeno notranje delo. Mestni sodnik pa je bil bolj zastopnik mesta na zunan, predstavnik njegove časti, zagovornik njegovih interesov in njegovih pravic. Kaj čuda, da je beseda mestnega pisarja veliko zalegla. Na njega so se obračali meščani v vseh zadevah, in sicer najprej do njega, če so hoteli doseči uspeh.

Radi tega je bil njegov ugled velik, tako v nižjih, kakor v višjih slojih. Tudi plemenitaši so se obračali do njega, ker niso bili vsi večji pisave in ker tudi ni imel vsak svojega zastopnika.

svetovanju bi se bilo gotovo soglasno ugotovilo, da je banovina s kreditnimi zadrugami, z regulativnimi hranilnicami, z bankami in z zavarovalnicami res prenasršena in da zato ni niti v interesu gospodarstva, niti v interesu vseh teh številnih zavodov, pa tudi ne v interesu banovine, da se ustvarja še nov obširen aparat.

*

O mareličnem naraščanju.

Ako pogledamo po naših vrtovih, vidimo, da manjka vedno bolj in bolj mareličnih dreves. Vzrok je najbrž prava zima, ki jih je tako oškodovala, da bodo tekom par let vsa drevesa propadla. Misliti je treba, kako poskrbeti za vzgojo naraščaja.

Kakor že omenjeno, je to sadno pleme podvrženo zimski, oziroma spomladanski pozebi. Glede pozebe je najbolj merodajno to, proti kateri strani neba je obrnjen svet, odnosno stena. Južne in zapadne lege so najprimernejše. Vzhodne lege niso najboljše, ker je tukaj nevarnost pozebe razmeroma večja. Solnčni prameni v hudem mrazu so pravi strup za drevo ter povzročajo ozeblino; prej ali slej se pridruži smolika in tako se drevo sčasoma uniči.

Na prostem gojimo marelice v obliki poldebla, oziroma grma. Toda nasad na prostem je podvržen mnogim nepravilnostim, kakor: mrazu, nevihtam itd.; tudi se veje vsled rodovitnosti povesejo, tako da visi vsa krona k tlom. Treba je vednega podpiranja, da se krona ne polomi. Tem in drugim nepravilnostim se ognemo, ako marelice gojimo kot špalirje ob stenah. S tem izkoristimo košček zemlje ob zidu in obenem zakrijemo pusto steno s špalirjem, ki nam bo leto za letom rodil. Za špalirje namenjena marelica mora biti cepljena na julijsko slivo, zlasti za bolj težke zemlje in večje špalirne oblike, za lažje zemlje in manjše oblike pa na črni trn (*prunus spinosa*). Mirabolanka nikakor ni priporočljiva, ker na njej cepljena drevesa hitro umirajo. Da se drevesa

morejo razcvetati, zrigolamo ob zidu lin pol m širok pas zemlje pol metra globoko. Med delom je dobro posebno težko zemljo potrositi z apnom, ker se nad zidom nahaja strešni kap ter manjka tukaj vode, se sadi enoletna cepljenka 15 do 20 cm od zida, nadzemski del pa se vpogne poševno k zidu. Da bi se korenine razširile v zid, ni nevarnosti. O tem sem se prepričal pri izkopavanju starih špalirjev, kjer so se zaraščale korenine od zidu za vlago. Lahko se nam to zgodi ob vlažnih zidovih, kar pa tudi ne povzroča občutne škode. Mnogi se branijo takšnih špalirjev, češ, da zadržujejo vlagu v zidu. Le poglejte listje, kako je obrnjeno proti solncu in služi isto kot opeka na strehi — odvaja vodo navzven, h koreninam.

K vsakoletnim opravilom spada razven okapanja tudi privezovanje mladice na primerno ogrodje, ki naj bo od stene oddaljeno vsaj 5 cm. Pri takih naravnih špalirjih se ne poslužujemo obrezovanja kot povzročitelja rodovitnosti, ampak se vse mladice privezujejo v vodoravni, odnosno poševni legi, pri čemer odpade obrezovanje, ki neugodno vpliva na koščičarje, posebno marelice. S tem se tudi stena enakomerno zakrije. Pri taki poševni legi veje se skoraj vsi absimilati porabijo za tvorbo cvetnega brstja za prihodnje leto. Vezanje vršimo tekom poletja, odvišne mladice pa porožemo.

V prvih letih po sajenju je potrebno tudi zalivanje, pozneje ko so se korenine razrasle in dospele do vlage ni zalivanje tolike važnosti. Vendar pa se moramo zavedati, da je marelica cepljena na šibkorastoči podlagi, ki se ne razraste nikoli tako močno kot na divjaku. Gnojenje z dušičnimi gnojili, kolikor je sploh dopustno, naj se izvrši spomladi, da se plodovi lepše razvijejo, drugače pa je vsekakor rabiti kalijeva, fosforjeva in apnena gnojila, ki dajo čvrsto gradivo za tvorbo stanic; s tem postane drevo odporno proti mrazu in smoliki, ki nastane osobito pri

bujno rastočih drevesih. Tudi na prostem v vrtu ob plotovih vzgajamo to sadno pleme ob primernem ogrodju, kar je mnogo umestnejše nego v naravnih oblikah.

Privedli so me do tega, da se zavzemam za to sadno pleme, izletniki, ki so zatrjevali, da so v njihovih okoliših to sadno pleme komaj opazi. Dragi prijatelj sadja, ali moreš zanikati, da te ne razveseli košarica lepih plodov, ki te s svojo rumeno-rdečo barvo vabijo, da se z njimi okrepaš? Pa tudi na sadnih tržiščih vedno bolj primanjkuje tega sadu, čeravno se more prodati po razmeroma visoki ceni. Zakrili bi na ta način nevšečne gole stene, jih produktivno izkoristili, našli pa bomo tudi neskajeno veselje ob prostem času.

*

Martín Potočnik.

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto, dne 19. julija so pripeljali špeharji na 35 vozeh 56 komadov zaklanih svinj, kmetje 20 voz krompirja, 5 voz čebule, 18 voz sena in 6 voz slame. Svinjsko meso je bilo po 15 do 30 Din, špeh po 16 do 17,50, krompir 1 do 2, čebula 3 do 4, seno 65 do 75, slama 45 do 50 Din. Pšenica 2, ječmen 1,50, prosa 2,50, fižol 2,50, grah 6 Din. Kokoš 30 do 45, piščanci 20 do 80, raca 20 do 30, gos 40 do 50, puran 60 do 120, kozlič 100 Din. Črešnje 6 do 7, marelice 12 do 16 Din. Česen 16, gobe 2,50 do 4, maline 5 do 6, grozdčije 3, jabolka 6 do 7, hruške 8 do 12, suhe slive 10 do 14, breskve 18 do 20 Din. Mleko 2 do 3, smetana 12 do 14, surovo maslo 36, jajca 0,50 do 1, med 14 do 18 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem, dne 18. julija tega leta je bilo pripeljanih 33 svinj in štiri koze; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari od 100 do 150 Din; 7 do 9 tednov stari od 200 do 230 Din; 3 do 4 mesece stari od 300 do 350 Din; 5 do 7 mesecev stari od 450 do 500 Din; 8 do 10 mesecev stari od 600 do 850 Din; eno leto stari od 1000 do 1100 Din. 1 kg žive teže so prodajali od 11 do 13 Din; 1 kg mrtve teže pa od 15 do 17 Din. Prodanih je bilo 137 svinj.

Šef: »Ali vam je knjigovodja že razložil, kaj imate za storiti?« — Nov nastavljenec: »Da. Vedno, kadar bom vas, gospod šef, videl prihajati, ga moram zbuditi!«

To važno mesto je torej zavzemal Jakob Koder.

Bil je mož srednje postave, lasje so mu že osiveli, rjave oči so gledale resno, kakor je tudi vse njegovo obnašanje bilo polno resnobe. Vsak je takoj spoznal, s kom ima opraviti. Bil je pravičen, nikdar ni ničesar ukrenil, česar bi ne bil prej dobro premislil. Sovražil je vsako krivico in bil pri zasledovanju krivca neutrudljiv. Njegovo geslo je bilo: Ljudstvo mora imeti zadoščenje, da se krivca kaznuje, naj si bo nizkega ali višjega stanu; pravica mora biti za vse enaka.

Njegovo družinsko življenje je bilo prav srečno. Njegova žena Barbara iz ugledne meščanske družine Paumgarten, ki so izvrševali obrt zvonarjev, je bila nad vse blaga ter pametna ženska, ki je živela le za moža, družino in dom, ki je bil ob koncu mesta — lična, pritlična hišica, s slamo krita, v njej pa je vse kazalo, da vlada tukaj umen gospodar in vrla gospodinja. Za hišico je bil majhen vrt, iz katerega se je prišlo skozi mala vratca, vzdana v mestni zid, ven na prosto.

Zakonska Koder sta imela samo enega otroka, namreč hčerko, katero je krstil v župni cerkvi župnik Melhior Rainer na ime sv. Monike.

Koliko veselje je delalo ljubko dekle roditeljema, ki sta jo prav skrbno vzgojevala, da je postala samo lepo, marveč tudi vzorno dekle. Težak udeleženec je zadel mestnega pisarja, ko mu je nenadoma preminula njegova žena Barba. Ni se mogel živeti v to, da je vdovec, in od žalosti so mu lasje osiveli.

Sčasoma pa se je potolažil, saj je imel najlepši spomin na svojo ženo v svoji hčeri Moniki, ki je storila vse, kar je mogla, da bi očetu začelila rano, ki jo je povzročila materina smrt. Zato je mestni pisar prenesel vso globoko ljubezen, ki jo je imel do svoje rajne žene, na svojo hčer, ki mu je bila odslej najdražje bitje na zemlji. V očetovski ljubezni ji je naklanjal vso nežno brigo in veliko skrb ter jo je varoval kakor punčico svojega očesa.

Odkar je videl grof Thurn pisarjevo hčer, ni imel več miru. Ostal je še nekaj dni v Mariboru ter je skušal priti v bližino Monike, katero je na vseh njenih potih zasledoval. Izpolnitev njegove želje pa ni bila lahka. Oče ni pustil svoje hčere brez nadzorstva. Kadar je bila doma, so bili vsi dohodni skrbno zaklenjeni, ako pa je šla v mesto, jo je moral vedno kdo spremljati, če ni imel oče sam časa.

Ste naročeni na list

NEDELJA

?

Izhaja vsak teden!

Prinaša vsakokratni nedeljski evangelij in razlago ter druge podučne verske članke, razentega pa resničen dogodljaj iz misijonov »Mladostni navihane« — postane redovnik in mične zgodbi za deco.

Stane mesečno samo 2 Din, celoletno 24 Din. Še danes si naročite NEDELJO po dopisnici na spodnji naslov: Uprava NEDELJE, Maribor, Slomškov trg 20.

Občni zbor „Strokovne zveze viničarjev“.

V nedeljo, dne 13. julija se je vršil deseti redni občni zbor »Strokovne zveze viničarjev« centrale Ljutomer. Številni delegati od vseh krajevnih organizacij, ki so že danes skoraj po vseh naših viničarskih krajih ustanovljene, so se odzvali povabilu ter so napolnili zvezine tajniške prostore v Slamnaku nad Ljutomerom v najboljšem razpoloženju. Točno ob deseti uri je načelnik zveze tovariš Ivan Husjak s pozdravom na navzoče delegate skupin, kakor tudi zastopnika Jugoslovanske zveze iz Ljubljane in iz Maribora, otvoril ta pomembni občni zbor.

Za overovatelja zapisnika sta bila predlagana tov. Peter Rakuša in Nedok Ludvik. Za načelstvo zveze je najprej poročal zvezin tajnik tov. Peter Rozman. Iz celotnega poročila je razvidna vsa agilnost in delavnost načelstva za razmah in utrditev strokovne organizacije povsod med viničarji. Zveza šteje z dnem 1. junija 1930 21 skupin ali krajevnih organizacij in ima skupno 1996 rednih članov. Poročilo pravi, da se je v tem poslovnem letu članstvo organizacije stabiliziralo, to je, da so prenehali tisti vedni pristopi, odstopi in nazaj, kar je zelo važno in razveseljivo dejstvo. Uvedle so se letos nove članske izkaznice, v katere se članarina potrjuje z znamkami za vsak mesec. Izkaznice vsebujejo zraven nekaterih potrebnih navodil za člane tudi poslovnik podpornega sklada. Zborovanj v celotni organizaciji se je vršilo v tem letu 45, prireditev pa je bilo sedem in štirje organizatorični tečaji. Iz tajništva centrale je bilo odposlanih 2092 dopisov in vlog. Od teh je bilo poslanih: 220 raznim uradom in oblastim, 30 Jugoslovanski strokovni zvezi, 45 v službenih zadevah članov viničarjev, 34 pritožb, ki so se rešile ugodno, 15 ovadb radi kršenja državljanских pravic izven viničarskega reda in 36 predlogov za razprave pred viničarsko komisijo. V nadaljnjem prinaša to poročilo pregled stanja in delovanja posameznih edinic, skupin, od katerih nekatere naravnost medsebojno tekmujejo. Končno še omenja, da se je moralo viničarje za strokovno organizacijo prej vzgojiti in da se je pri tem moralo premagati največje ovire za obstoj organizacije. Še danes se dobe boljše gospodarsko stoječi viničarji, katerih je nekako sram, da bi se združili s svojimi siromašnejšimi tovariši in se žal dobe tudi slučaj, da taki še celo svoje stanovske tovariše hočejo teptati pri vsaki priliki, samo da bi bilo njih ime bolj na glasu. Mnogim še danes manjka čuta skupnosti in zavesti, da smo si vsi viničarji enaki.

Drugi je poročal tov. Janez Kosič in je v svojem blagajniškem poročilu izvajal med drugim tudi to, da je imela zveza za poslov-

no dobo 1929/30 denarnega prometa 134.944 Din. Podporni sklad je v tem poslovnem letu izplačal 75 poročniških podpor, 427 bolniških podpor, 32 nezgodnih in 32 posmrtninskih podpor, vse skupaj v znesku 32.719 Din. Za ta podporni sklad smo v tem letu dobili podpore: od bivšega oblastnega komisarja v Mariboru 5000 Din in od banske uprave sedaj 10.000 Din. V starostni sklad, kateri se ima zbirati za dobo 10 let, se je letos nabralo 8940 Din. Prispevki članarine so se v tem letu dvignili za več kakor 10 odstotkov, kar znači, da organizacija ne napreduje samo številčno, ampak tudi gospodarsko, kar je tudi predpogoj vsakemu napredku.

V imenu načelstva »Strokovne zveze viničarjev« je kot tretji poročal načelnik tov. Husjak, kateri je v izbranem poročilu povdarjal najprej veliko važnost današnjega občnega zbora, ker se pri tej priliki spominjamo na naše dosedanje desetletno delo v strokovni organizaciji, po kateri naj prinesemo boljše bodočnost vsemu viničarskemu stanu. Močna strokovna organizacija, viničarski red, podporni sklad, starostni sklad in lastna kreditna zadruga, pravi, so le glavni obrisi našega nesebičnega in z velikanskimi napori izvršenega dela in uspehov v tej kratki desetletni dobi. Hočemo in moremo si viničarji od pomoči iz svojega bednega stanja! Mi imamo veliko gospodarskih sil in sposobnih talentov v lastnih vrstah, treba jih je samo dvigniti, združiti in tako usmeriti v enoten cilj. Če tako stremimo po svoji strokovni organizaciji, da naj dvignemo viničarski stan, to je, svoje sobrate in sestre dvigniti gospodarsko in kulturno, nam je tako delo naša krščanska dolžnost, da se potegujemo za vse bedne in stiskane. S tem tudi delamo za dobrobit pretežnega dela našega naroda tukaj ob severni meji, in tako gre to delo tudi za čast in ugled naše domovine. Nikoli nismo in ne bomo zahtevali, kar zahtevati nimamo pravice. Vsak tisti kmet in vinogradnik, kateri svojemu viničarju pošteno plača, kar si ta zasluži, je naš prijatelj ter nima nobenega vzroka nam nasprotovati. Ako pa smo se v gotovih slučajih morali za svoje člane potegniti, da niso izgubili svojega zaslužka, nismo s tem ustvarjali prav nikakega komunizma ali hujskarije proti vinogradnikom, kakor se nam je to često podtikalo, marveč je bila to le čisto naravna borba za zakonite viničarske pravice, ki smo jih tudi vselej dosegli. Svoje poročilo je zaključil s pozivom na vse tovariše, ki sodelujejo v strokovni organizaciji, naj se le drže vztrajno, ker naša pot je pravilna pot. Naj vlada še naprej tista vzajemnost med člani in skupinami, po kateri se čutimo vsi kot tovariši in le ena sama velika družina. Potem bo naše delo v drugi desetletnici obrodilo še bogatejše sadove in spremljal nas bo blagoslov božji.

Za nadzorstvo je podal poročilo tov. Franc Tomažič od skupine Ljutomer, ki je predla-

gal dosedanjemu načelstvu za njegovo pošteno in neumorno delovanje zaupnico, katere je bila sprejeta. V dokaz za to je bil brez nadaljnega po odobritvi poročil predlagan dosedanji odbor. Načelstvo: Husjak Ivan, Topličar Ignac, Kosič Janez, Mir Andrej in Peter Rozman. V nadzorstvo pa Stajnik Jožef, Tomažič Franc mlajši, Košnik Jožef in Tomažič Franc. Sprejeti so bili predlogi, ki se nanašajo na štednjo in gospodarstvo v organizaciji, kakor njenega organizatoričnega programa. Sklenilo se je predložiti spomenico kraljevski banski upravi zaradi nepriznanja sedanjega viničarskega reda in dozadevnega šikaniranja velikega števila viničarjev od strani gotovih vinogradnikov. Na predlog skupine Sv. Ana v Slov. goricah se bo tam priredil tečaj za cepljenje in negovanje ameriške trte. Sklenilo se je ustanoviti »Zavarovalni sklad živine«, po katerem bi bili viničarji za slučaj nesreče pri goveji živini zavarovani in bi se tako zaščitili pred gotovo gospodarsko propastjo, ki vedno v takih slučajih najbolj grozi viničarju. Določi se, da ta sklad že s 1. avgustom 1930 stopi v življenje. Po izčrpanem dnevnem redu je načelnik zaključil gotovo najlepše uspeli občni zbor. Takoj nato pa se je v istih prostorih vršilo sklopitveno predavanje o preganjanju kristjanov v sedanji sovjetski Rusiji. Vsem, ki so se udeležili tega občnega zbora, jim bo ostal v najlepšem spominu, kar bo dalo vsem novih moči in poguma za nadaljnje in vztrajno delo.

Fantovski tabor za ves severni del lavantinske škofije se vrši 14. septembra pri Veliki Nedelji. Na taboru se bo zbrala moška mladina, da se navduši za načela katoliške akcije in poglobljene krščanske prosvete. Isti dan se bo posvetila na novo preslikana velikonjedelska župna cerkev in se bo popoldne vršil istotam cerkveni koncert mariborskega cecilijanskega društva. Tako bo Velika Nedelja 14. septembra pozorišče imenitnih cerkvenih slavnosti in velikega mladinskega tabora. Fantje, na svidenje!

Zavod šolskih sester v Mariboru. Pouk na kmetijsko-gospodinjiski šoli se prične 15. septembra. Sprejmejo se zunanje in notranje učenke. Točna pojasnila daje vodstvo.

Vozni red za Din 2.—

(po pošti Din 2,50 poslati v znamkah naprej, ako se naroči le en izvod) za vse železniške in avtobusne proge Slovenije dobite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike

so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

Maribor, Heroška c. 5

Prišel pa je čas trgatve. Mestni sodnik je imel obširne vinograde na severni strani mesta, kamor je pripekalo ves dan zlato solnce, zato je tam rasla najboljša kapljica.

Trgatev je pač najlepše delo in tudi največje veselje. Vinograd zahteva mnogo dela, povzročuje dosti stroškov ter prizadeva veliko skrbi. Kolikokrat gleda vinogradnik s strahom po letu proti nebu, ko se kopičijo črni oblaki nad vinogradom. Skrbipolno je njegovo srce, in dostiokrat se zgodi, da je ves njegov trud v nekaj trenutkih pokončan.

Zato je tudi razumljivo vinogradnikovo veselje, če stopa s svojo družino tisto jutro v vinograd, ko se mu smeje sladko grozdje ter ga vabi, da ga spravi v sode, ki že željno čakajo, da se napolnijo s sladkim sokom.

Tak dan je praznik, ki se obhaja z domačim veseljem z boljšo jedjo in obilnejšo pijačo. Če tudi ima kdo še tako majhen vinograd, nekaj se vendar še pripravi. Gospodinja speče beli kruh in iz tunke poiščejo zadnje klobase ter svinjsko pleče, tudi potice morajo biti, da se postreže vabljnim gostom.

Vesela trgatev je tudi bila leta 1668. Vsled jako ugodnega vremena je grozdje, ki je obilno

nastavilo, popolnoma dozorelo, zato je bilo tudi pričakovati sladke kapljice. Od vseh strani se je slišalo pokanje topičev, vmes veselo vriskanje nosačev, ki so nosili brente za stiskalnico ter vsakokrat vrezali v palico, na katero so se pri nošnji upirali, znamenje, ko je kateri stresel sladke jagode na krnico. Z brentami so stopali za birači, jim šaljivo nagajali ter jih opozarjali, češ, le natančno zbirajte jagode, ker le-te tečejo.

V vinogradu mestnega sodnika Valentina de Beurgo je bila trgatev v polnem teku. Že so stisnili cel koš, pripravljali se je že drugi in iz stiskalnice je tekla sladka rjava tekočina naravnost v klet v veliko kad, iz katere je udarjal ljudem v nos omamljiv vinski duh, znamenje, da je vinski sok sladek in bo kapljica močna.

Veselje gospoda mestnega sodnika je bilo veliko, saj so bili obilno poplačani vsi izdatni stroški.

Da bi svoje veselje delil z drugimi, je povabil v svoj vinograd znance in prijatelje. Ker je bil grof Tatenbah doma, je povabil tudi njega z njegovo soprogo. Ker se je isti dan grof Thurn vrnil z Dunaja ter se je zglašil pri svojem prijatelju Tatenbahu, ga je ta vzel s seboj k mestnemu sodniku, da se udeleži veselja.

NAŠA DRUŠTVA

Veržej. Lep dan je bil 13. julij za veržejsko mladino. Dekliška zveza je obhajala 10 letnico svojega obstoja. Pri pozni slovesni službi božji je obnovila posvetitev Srcu Jezusovega. Popoldne je v dvorani Marijanišča z lepo uspelo prireditvijo pokazala, kaj premore vztrajno delo izobrazbe. V ljubkem prizoru »Deset je let« smo se divili našim malim, ki so izborno pogodili svoje vloge vil in nagajivih palčkov in ki so ob koncu posvetili božjemu Srcu veržejsko mladež. Krona vse prireditve pa je bil govor vlč. g. F. Sal. Gomilšek, ki se ni ustrašil dolge poti ter prihitel v našo sredino. Pred desetim leti je kot ustanovitelj tukajšnje zveze spodbudil z njim lastno gorečnostjo naša dekleta za vztrajno delo Bogu v čast, sebi in domovini v korist. In sedaj ji je dal nove smernice z nadaljnjo samoizobrazbo. Lepa igra »Junakinja Srca Jezusovega« je zaključila pomenljivo slavlje. Naj bi naša dekleta ostala vztrajna in se zavedala velevažne svoje naloge in izpolnila nade, katere stavi vanje dom in cerkev.

Solčava. Vsled vojnega razporeda, koji se je vršil v nedeljo, dne 20. julija, so Nazarčani preložili uprizoritev igre »Živ pokopan« na teden pozneje, torej na nedeljo, dne 27. julija z istim sporedom.

DOPISTI

Maribor. V mariborski okolici službujem kot viničar in zasluživa s težkim delom v vinogradu skupno oba z ženo deset dinarjev na dan. Pri košnji in spravljanju sena sem delal pri svoji hrani od 3. ure jutraj do 9. ure zvečer, da sem potem dobil plače zopet deset dinarjev. Kako naj pri tem zaslužku dnevno večkrat nasitim osem nedoraslih otrok in jih naj dostojno oblečem? Mleka in zelenjave nam letos manjka, da bi vsaj iz tega živeli. Nedeljski počitek se nam ne dovoli in s tem tudi ne, da bi mogli izpolnjevati svoje krščanske dolžnosti. V tej letošnji suši smo morali ob nedeljah in celo na praznik Vnebohoda kositi in sušiti travo. Ko pa sem neko nedeljo šel s svojimi otroci v cerkev, me je pri povratku na dom vinogradnica ozmerjala, da hodim v cerkev, doma pa ima ona delavce v vinogradu. Delali so kaznjenci in moji soviničarji. Torej z otroci bi v nedeljo ne smel v cerkev. Kako naj vzgojim potem svoje otroke za dobre in poštene člane človeške družbe, če jih ne bom vodil v cerkev in sam dajal zgleda k temu?! Ali bo imela človeška družba več koristi od tega, da bomo morali mariborski

viničarji z delom onečaščiti nedelje in praznike, kot nam to naši gospodarji zapovedujejo, kakor pa če bomo take dneve posvetili sebi, da bomo šli z družinami v cerkev in da bomo imeli priliko pogledati, kod hodi naša mladina, ali v cerkev ali pa mimo v gostilne? V sedanjem viničarskem redu stoji paragraf 9. v katerem je izrecno določeno, da se viničarja ob nedeljah in praznikih brez nujnega vzroka ne sme siliti k delu. Nujnega vzroka za nedeljsko delo letos niti enega ni bilo, delati pa smo vendar morali. Zakaj se ne izjavi viničarski red? Mi svoje dolžnosti moramo storiti, mnogi vinogradniki pa svojih dolžnosti napram nam nočejo priznati in s tem tudi ne sedanjega viničarskega reda. Ali ni nikjer na merodajnem mestu koga, ki bi se zavzel za nas, da bi se vsaj to, kar je že določeno v viničarskem redu moralo izvajati?

Razvanje pri Mariboru. Namesto dosedanjega župana g. Miha Kac je imenovan g. Franc Korošec, posestnik in čevljarški mojster. Novim občinskim odbornikom pa g. Peter Pristernik. Bivši župan je načeloval občini nad devet let ter si je pridobil za občino velikih zaslug. O tem pričajo lepe ceste, javna električna razsvetljava, popravljena potokarstva sv. Mihaela in pokopališče in še marsikaj. Pa tudi novi župan, ki je že tudi nad deset let pripadal občinskemu zastopu, nam daje jamstvo za dobro vodstvo občine v korist in dobrobit vsem občanom brez razlike in dobrobit vsem občanom brez razlike. Želja vseh dobro mislečih Razvančanov je, da bi zavladal v občini in med občani mir in da bi vsi brez razlike stremeli le za eno in to za povzdig občine in dobrobit občanov. Zato pa je treba več medsebojne ljubezni in iskrenega prijateljstva.

Št. Peter pri Mariboru. V četrtek, dne 25. tega meseca, ko bodo čitatelji to številko že imeli v rokah, bo naš priljubljeni g. župnik praznoval 25 letnico mašniškega posvečenja. Ne župnikuje še dolgo med nami a vendar je že ves naš in mi njegovi. S svojim ljubeznivim nastopom in gorečnostjo za čast božjo ter vedno pripravljenostjo pomagati in svetovati kjer je treba, si je pridobil naše zupanje in ljubezen. Za 25 letni jubilej mu želimo še zlati jubilej. — Po precejšnji suši smo dobili zopet dovolj dežja. Vse je zopet sveže in zeleno. Vinogradi kažejo letos izobno, kakor že mnogo let ne. Tudi sadja bo obilo. Naj nas Tisti, ki daje našim vinogradom, sadonosnikom in poljem tako bujno rast in obilen sad, obvaruje tudi toče in hudega vremena, da bodo v jeseni naše kleti in kašče polne bogatih pridelkov. — Dekliška osnovna šola, ki je bila že nujno potrebna popravila, se popravlja. Saj stavba še menda ves čas, kar obstoja, ni bila popravljena.

Št. Peter pri Mariboru. Prosvetno društvo »Skala« ponovi v nedeljo, dne 27. julija tega leta popoldne ob 3. uri na vrtu g. Sande lepo ljudsko igro »Deseti brat«. Med odmori igrajo

tamburaši. Pred igro pa bo primeren govor Šentpeterčani in sosedje, priditel!

Pragersko. Izobraževalno društvo »Skala« iz Zgornje Polskave uprizori v nedeljo, dne 27. julija na Pragerskem v bivših prostorih g. I. Predoviča dramo »Prisega o polnoči«. Sodeluje tamburaški zbor.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Dolgo se nas je ogibalo letos neurje in tiho smo upali, da bomo srečno dočakali trgatve, ki se je obetala izredno lepa in obilna. Dne 18. julija pa je bil tudi za naše gorice usoden dan. Okrog ene popoldne se je nagromadil nad nami temen oblak, začelo je treskati in vsula se je gosta toča. Dobre četrte ure je sula in skoro čisto pobelila naše griče. Potem pa je nevihta nadaljevala svojo usodno pot nekam proti Mediji murju. Ljudje so hoteli v svoje ljube vinograde in jokali nad žalostnim prizorom. Marsikje je uničeno nad polovico pridelka. Listje je sesekano in grozdje leži razbito po tleh. Vinogradniki so takoj začeli znova škropiti, da obvarujejo vsaj to, kar je še ostalo. Ljubi Bog nam prizanesi v bodoče!

Ložno pri Sv. Florjanu. Naznanja se vsem tistim, ki ob Snežnici radi poročajo semkaj, da se shod ob tem Marijinem godu ne bo vršil dne 10. avgusta, to je drugo nedeljo avgusta, kakor bi utegnili nekateri misliti, temveč že prejšnjo nedeljo, dne 3. avgusta. Župni urad Sv. Florjan ob Boču.

Sv. Peter v Savinjski dolini. V nedeljo, dne 27. julija ob 3. uri popoldne gostujejo študentje od Sv. Pavla s šaloigro »Samec« v našem društvenem domu. Igro uprizorijo v korist dijaške kuhinje, zato je vabimo občinstvo, da se prireditve v obilnem številu udeleži.

St. Janž na Dravskem polju. Da St. Janž na Dravskem polju v kulturnem oziru ne zaostaja za svojimi sosedi, marveč jih še celo nadkriljuje v gotovem oziru, priča nov, če tudi še ne dograjen društveni dom in živahno društveno delovanje v njem. Da je temu res tako, se je pokazalo zadnjo nedeljo, ko se je kljub slabemu vremenu zbrala v dvorani množica občinstva, da prisostvuje prvemu večjemu javnemu nastopu domačih študentov. Vsak udeleženec je moral oditi s prijetno zavestjo, da se skriva v mladi dijaški četi velika moč, ki bo ob svojem času gotovo prišla do razmaha. Ali nadkriljuje Greif Cafuto ali obratno, je zaenkrat težko reči; gotovo pa je, da je v obeh skrita moč in delavnost, ki bosta ob svojem razmahu domači župniji v ponos. Isto o drugih. Tudi v gmotnem oziru je prireditve lepo uspela.

Krčevina pri Mariboru. Na Porcujujnkulo, dne 2. avgusta ob petih popoldne se blagoslovijo pred frančiškansko cerkvijo trije zvonovi za prenovljeno in posvečeno kapelo na Aninem hribu. V nedeljo, dne 3. avgusta bo ob 9. uri slovesna blagoslovitev s službo božjo. Priditel!

Med povabljenimi gosti je tudi bil mestni pisar Koder s svojo hčerko Moniko, ki je pomagala gospej sodnikovi pri pripravljanju jedil, ker ta ni mogla sama biti povsod.

Grof Thurn se je kaj razveselil, ker je upal dobiti ugodno priliko, da se seznani z Moniko. In to se mu je tudi posrečilo.

Že takoj ob prihodu, ko je hišni gospodar predstavil odličnim gostom svoje prijatelje, je grof Thurn spregovoril nekaj laskavih besed z Moniko, ki je takoj zardela v obraz, saj tolike prijaznosti visokega plemenitaša ona kot hči uradnika ni pričakovala. Sramežljivo je povsila oči in si skoraj ni upala pogledati grofu v obraz. Grof je bil lep mož ter je tudi znal sladko govoriti, da so njegove besede našle kaj lahko pot do čenskega srca.

Monika tudi ni bila brez zanimanja za grofa. Odkar ga je videla pri birmi v cerkvi in pozneje večkrat na ulici, so njene misli večkrat uhajale k njemu, če tudi si je morala reči, da je vendar nesmisel, se pečati s takimi mislimi.

A ženska je ženska in že Eva v raju ni bila močna dovolj, da bi se ustavljala skušnjavam. Tekom večera je grof Thurn našel priložnost, da se je približal Moniki. Ko se je začel ples, ni se dol-

go pomišljal, marveč se je kmalu pomešal med plesalce, kar so smatrali meščani za veliko čast. Če bi pa vedeli, posebno Monikin oče, kaj je bil pravi vzrok, bi gotovo sodili drugače, oče pa bi Moniko s plesa umaknil.

Toda bilo je ravno nasprotno. Oče Koder je bil prepošten, da bi mogel o plemenitašu misliti kaj slabega, še celo ponosen je bil, da je plesal grof Thurn skoraj izključno z njegovo hčerko in se z njo prijazno razgovarjal.

Minula je trgatve in veselica. Gostje so se razšli, tudi grof Tatenbah in Thurn, ki se je prav srčno poslovil od Monike, sta zapustila veselo družbo.

Ko sta prišla domov, odložila plašče ter sedla k mizi, je grof Thurn veselo razporežen rekel:

»Tatenbah, jaz sem vesel in srečen, vedno ti ostanem hvaležen, ker si me vzel seboj na ta večer.«

»No, kaj pa je posebnega v družbi teh ljudi,« odvrne malomarno Tatenbah, »kar se mene tiče, bi ne bil šel, v sedanjih prilikah pa smatram za potrebno, da idem med nje, ker se bliža čas.«

»Kakšen čas, kaj hočeš s tem reči,« vpraša grof Thurn.

»Velike stvari se pripravljajo, ti pa seveda

Preklc. Marija Rižnar, kolarjeva žena v Ormožu, izjavim, da se govori, da je Emeršičeva družina na Lenti nesnažna, izmišljena in neresnične ter se zahvaljujem g. Emeršiču Jakobu, da je odstopil od tožbe zoper mene. 884

Učenca sprejemem takoj iz poštene hiše in kateri ima veselje do sedlarske obrti. Alojzij Laznik, sedlar v Slov. Bistrici. 887

Prodajam lepo posestvo, gozd, njive, travniki, v izmeri 15 joh. Zraven je mlin na tri kamne ob stalni vodi v dobri žitnem kraju, ležeče vse to ob glavni cesti. Cena po dogovoru. Kje, pove uprava Slov. Gospodarja. 885

Ojstrica. K našemu poročilu v zadnji številki še dodamo: Dne 29. junija tega leta (na kresno nedeljo) nam je v izbranih besedah postavil za vzor našega svetnika in vzglednika Janeza Krstnika sosedni župnik č. g. Ferdinand Pohraški iz Trbonj, slovesno sveto mašo z asistenco pa nam je služil č. g. Martin Vrzalak. — Dne 20. julija, ko to pišemo, doma malo počivamo (imamo samo na Ojstrici zjutraj navadno nedeljsko sveto opravilo), ker se vršita v bližnji sosesčini od nas in od Pernic dve slovesnosti: ena — še v naši občini, toda že v dravogrski župniji — pri podružnici sv. Magdalene magdalenska nedelja, obenem blagoslovljenje novih zvonov, druga na Muti, šmarjetska nedelja; danes teden pa se začnejo spet pri nas tri nedelje zaporedoma razne slovesnosti, in sicer: Dne 27. julija lepa nedelja (Jakobova) pri Sv. Duhu, dne 3. avgusta slovesna blagoslovitev in sveta maša ob 10. uri pod milim nebom pri »Treh križih« na »Poltnikovi ravni« in dne 10. avgusta lepa nedelja (Ožbaltova) na Ojstrici. Ne odvrni od nas ljubi Bog svojega blagoslova, za katerega Te tolikokrat prosimo!

Slovenjgradec. V noči od 14. na 15. julija je nenadoma preminul na posledicah srčne vodenike dolgoletni, sedaj upokojeni komandir žand. postaje v Mislinju g. Anton Ledinek. V pondeljek zvečer je po skupni večerji s svojo družino, kakor po navadi legel k počitku na videz zdrav in čil, a se je drugo jutro preselil v večnost. Rajni zapušta ženo in petletnega otroka. Pogreb splošno priljubljenega Ledineka se je vršil v četrtek, dne 17. julija. Udeležili so se pogreba razven številnega občinstva tudi njegovi tovariši iz postaj Mislinjske in Saleške doline, vsa lokalna oblastva in zastopstva. Pri odprtem grobu se je v ganljivih besedah poslovil od njega žandarmerijski poročnik v pokoju g. Tomaž Ovčar. Blagemu pokojniku blag spomin, ostalim pa naše sožalje! — Gibanje prebivalstva. V prvem polletju 1930 je bilo v slovenjgraškem srezu 124 porok, 478 rojstev, med katerimi je 64 nezakonskih in 15 mrtvorojenih. Umrlo jih je 264. Število rojstev je skoro enkrat tako veliko kakor pa število smrtnih slučajev. V starosti do enega meseca je umrlo 24, v prvem letu starosti 51, v starosti od 1 do 5 let pa 75 otrok. V starosti od 50 do 70 let jih je umrlo 66 in v starosti od 70 let naprej pa je umrlo 59 oseb. Za jetiko je umrlo 48, za pljučnico 25, za kapjo, srčno napako in sorodnimi boleznimi je umrlo 51 ter po naravnih smrtnih slučajih je umrlo 99 oseb. Če pogledamo to statistiko, vidimo, da je umrljivost v prvih petih letih znatno večja kakor pa umrljivost v starostnih letih. Ravno tako tudi vidimo, da je za naravnimi smrtnimi slučajih na prvem mestu jetika, nato sledi pljučnica, dočim je število ostalih smrtnih slučajev malenkostno. Največ mrtvih je v Slovenjgradcu in to 24, od katerih

pa je 22 tujcev, ki so umrli v bolnici. Rojstev je bilo največ v občini Velenje 33, potem Mislinju 20, v Legnu 19, Soštanj okoli 16, Soštanj mesto 15 in v Slovenjgradcu 12. — Sreča pri ribolovu. V četrtek popoldne je na ribolovu v potoku Mislinja od St. Jedeti do St. Janža ujel g. Ivan Kassel iz Slovenjgradca 2 in pol kg težkega lipana, ki je bil izredno lep in rejen. Res izredna ribolovska sreča!

Sv. Ožbalt ob Dravi. Še le 5. in 10. avgusta tega leta se bo slovesno in svečano letos obhajalo naše farno žegnanje s starodavnim romanjem vred. To pa zaradi skupnega romanja k Mariji Pomagaj na Brezje. Obakrat bo več svetih maš s pridigo.

Cirkovec. V nedeljo, dne 20. julija, smo položili k večnemu počitku telesne ostanke rajnega Matevža Pleteršek, bivšega posestnika v Mihovcih, v starosti 82 let. Da je bil rajni priljubljen in spoštovan je pokazal njegov pogreb. Prihiti so od blizu in daleč znanci in prijatelji, da so mu izkazali zadnjo čast. Spremljali sta ga dve četi gasilcev, krsto pa so nosili gasilci iz Cirkovca, kateremu društvu je bil rajni ustanovitelj in častni član. Rajni je zadnja leta veliko trpel na boleznih. Pred dobrim letom je še moral prestati operacijo na licu vsled raka. Počivaj v miru! Vsem sorodnikom pa naše sožalje!

Sv. Jakob v Slov. goricah. Žalostno so po daljšem času zapeli zvonovi mrtvaško pesem. Vkljub temu, da smo vedeli da ni rešitve za Jarčovo Angelo, nas je vseeno pretresla vest o smrti mlade upa polne deklice, katero smo vsi ljubili radi tihega in mirnega značaja. Tolaži nas resnica, da kliče Bog najraje k sebi one, katere ljubi. V imenu domačih naj bo tukaj izrečena srčna zahvala vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti; sprejmejo naj zahvalo njene tovarišice družbenice, posebno pa pevke za žalostinke kakor tugi g. župniku za ganljiv govor ob grobu.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Tako dolge in tako soparne vročine, kakor je bila prejšnje tedne, pa menda že dolga leta nismo imeli. Človek res že ni več vedel, kje bi si pogasil pekočo žejo; kajti jezik se nam je od žeje že kar za zobe in na nebo prijemal in je bil suh, da smo ga po ustih že komaj obračali. S človeka je lil pot po dnevi in ponoči, zjutraj in zvečer, vedno enako, ker so bili večeri in noči enako soparne kakor dnevi. In v tej splošni žeji smo kaj pridno stegovali svoje roke po »sauerbrunarcu«, v katerih smo imeli Spindlerjevo ali Pavričevo slatino in jo marljivo mešali z amerikancem ali s šmarnico, da smo si vsaj za silo pohladiili svoja žejna usta. — Največ so ljudje trpeli po naših hribovitih krajih, kjer so morali od daleč na breg nositi vodo za sebe in živino. Pa tudi one krotke živalice, ki vsak večer razveseljujejo naše uho z vedno enako in vedno lepo pesmijo, ki se začne z »rega, rega, rega, krak krak« in tudi tako konča, tudi te živalice, pravim, so

morale mnogo pretrpeti; iz praznih mlak so se morale izseliti ali pa v njih stori žalosten konec. In ko je bila suša najhujša, ko je bila blizu nevarnost, da bi se na polju in po vrtovih vse posušilo, tedaj pa je ljubi Bog v svoji veliki dobrotljivosti razpel čez naše hribe in doline dovolj deževnih oblakov in razpokana zemlja se je napojila, vsa narava se je pomladila in poživila in poživil in pohladi se je tudi človek.

Sv. Anton v Slov. goricah. Globok in težek utis na vse župljane so napravili trije slučaji smrti v zadnjem času v naši fari. Povsod priljubljenega in dobro znanega g. Vinka Lovrenčiča je v njegovem 65 letu poklicala božja previdnost k sebi dne 11. julija. Ob odprtem grobu smo se klanjali njegovi skrbnosti in poštrevnosti v gospodarstvu. Bil je skrben oče svojim otrokom, vsem drugim pa vedno zvest in dober tovariš! — Komaj pa je njega zagrnila zemlja, že je zadonel zvon k nenadni smrti Jere Štelcar. V nedeljo, dne 13. julija so jo našli sredi sobe ležečo nezvestno. G. župnik jo je še mazilil s svetim poslednjim oljem, nakar je potem ponoči izdihnila svojo blago dušo. — Jako žalosten je bil tudi slučaj smrti triletnega Alojzije Zelenko, ki se je dne 7. tega meseca vtopila v mlaki. Starši zelo žalujejo nad bridko izgubo ljubega jim otročka. Bodi vsem zemljica lahka in ljubi Bog dober plačnik, vsem za njimi žalujočim pa naše globoko sožalje!

Tišina v Prekmurju. Pri nas smo pokopali smrtno ponesrečenega posestnika Matijo Horvata v starosti 73 let. Horvat je kupil v Slovenskih goricah vino. V petek ga je hotel odpeljati domov. Z njim je bil tudi sin. Pri Orehovcih je bilo treba peljati po klancu navzdol. Oče in sin sta skočila z voza, da bi ga zavrla. Oče je skočil pred konje, da bi jih zadržal, sin pa je šel za voz k zavori. Komaj je prijel sin za zavoro, se je odigrala nesreča, ki je zahtevala očetovo življenje. Voz je zdrčal po klancu navzdol in je začel konje tolči po kolenih. Kmet jih ni mogel zadržati, a tudi za to ni imel časa, da bi odskočil. Podivjane živali so ga podrle na tla in skočile nanj. Vse se je zgodilo tako naglo, da ni sin niti opazil. Še le takrat se je zavedel, ko je voz oddirjal in je na cesti zagledal očeta v mlaki krvi. Oče je nudil grozno sliko. Konji so mu s kopiti razmesarili glavo, potrli roke in noge ter mu zadali druge globoke rane, iz katerih je vrela kri. Sin je bil tako zbežan, da v prvem hipu ni vedel, kaj naj bi storil s ponesrečenim očetom. Ko so pa prišli na kraj nesreče tudi drugi ljudje, so naložili ponesrečenca na voz in so ga odpeljali v Radgono v bolnišnico. Ko so ga pripeljali v bolnico, je Horvat izdihnil.

Ormož. V pondeljek, dne 14. julija, so potegnili iz Drave mrtvo truplo Jožefa Korošca, ki je dne 6. julija utonil pri kopanju pod gradom Borl pri Sv. Barbari v Haložah, kjer je služil kot kletar.

Razne avtobusne zveze.

Rogatec, Rogaška Slatina, Mestinja, Sv. Peter pod Sv. gor.
Cmurek, Apače, Gornja Radgona.
Brežice, Bizeljsko.
Mozirje, Gornji grad.
Sv. Lovrenc na Drav. polju, Ptujška gor.Šmartno ob Paki, Solčava.
Murska Sobota, Dolnja Lendava.
Oplotnica, Konjice.
Ljutomer, Ivanjci, Gornja Radgona.
Ljutomer, Strigoga, M. Središče.
Ptuj, Makole, Poljčane, Rog. Slatina.
Mestinje, Sv. Peter pod Sv. gorami.
Brežice, Novo mesto. Rajhenburg, Kozje.
Kranj, Jezersko.
Prevalje, Črna pri Prevaljah.
Sv. Lovrenc na Poh. Sv. Lovrenc trg.

Vozni red teh zvez doblje v Cirilovi tiskarni.

imaš vse druge misli. Meni se celo zdi, da si pre-globoko pogledal ne samo v kozarec, ampak tudi v lepe Monikine oči.

»Da, da, uganil si,« pritrđi živahno grof Thurn, »lepšega dekleta na svetu ni, kakor je pisarjeva hči, presrečen sem, da sem jo spoznal.«

»Se li s tem zadovoljiš,« vpraša porogljivo Tatenbah, »poznam te namreč od druge strani.«

»Seve, seve, dragi, to se razume, da ne bom samo gledal lepe golobice, biti mora moja, celo moja.«

»To je tvoja stvar, saj si v tem strokovnjak,« odvrne grof Tatenbah zbadljivo.

»Je res, toda v tem slučaju ne vem, kje in kako bi se lotil, ker sem v tem mestu več ali manj tujec; pomagati mi torej moraš ti.«

»Ha, ha, ta je dobra, to bi bilo romantično, ko bi ti jaz moral pomagati loviti golobico. Narredi to sam, za me bi to v sedanjih prilikah bilo prenevarno.«

»Zakaj,« vpraša grof Thurn hlastno.

»Jaz rabim sedaj ljudi za svoje namene, in ti so v resnici dalekosežni.«

»Kakšno je to namigavanje, povej mi vse,« reče grof Thurn ter primakne svoj stol bližje k svojemu gostitelju.

»Prišel je pravi čas, da se o tem pogovoriva,« odvrne grof Tatenbah z bolj tihim glasom, »mislim sem o tem že večkrat s teboj govoriti, danes je najlepša prilika, zato ...«

»Radoveden sem, kaj mi imaš povedati,« poseže vmes grof Thurn.

»Stvar je važna, a tudi nevarna. Zato mi pri-seži že v naprej, da o tem molčiš, ako ne stopiš z menoj v zvezo.«

»Prisežem, pa zahtevam protiuslugo, da pomagaš tudi ti meni,« odvrne grof Thurn, dvigne tri prste desne roke, nato pa seže grofu Tatenbahu v roko.

»Torej velja, sedaj pa poslušaj,« reče grof Tatenbah tajinstveno.

Razložil je vse, kaj nameravajo ogrski ter hrvatski plemenitaši, uporabljajoč nezadovoljnost, ki vlada med ljudstvom in stanovi zaradi ravnanja dunajskega dvora. Razodel je v splošnem, kašne načrte imajo in kako jih hočejo izvesti. Pokazal je prijatelju tudi listino, s katero se je zavezal biti zarotnikom zvest.

Grof Thurn je gledal nekaj časa, kakor da bi izpočetka vsega ne razumel, se pogladil po čelu, nato pa je rekel:

Ljutomer. Podtaknil je pred nekoliko dnevi nekdo ogenj v čevljarški delavnici g. Janka Prelog v hiši slaščičarja Janka Škrajnar v Ljutomeru. Ponoči je začelo goreti pri delovni mizi mojstra, nato se je še vnelo okno, nakar je slaščičarjev vajenec proti tretji uri zjutraj, ko je delal sladoleđ, to opazil in opozoril gospodarja; nato so ogenj takoj pogasili. V slučaju, da bi vajenec tega ne opazil, bi zgorela najbrže vsa bližnja okolica te hiše pod osnovno šolo. — Ljutomerska mestna občina si silno prizadeva, da se ji vrne katastrsko upravo nazaj v Ljutomer, ker je novi finančni zakon več takih uprav, med temi tudi ljutomersko ukinil. V takih zadevah morajo ljudje potovati v Ptuj; največ trpe vsled zamude časa in izdajanja denarja za potovanja stanovalci krajev v Apački kotlini, pa tudi vzhodno od Ormoža ležeči kraji sodnega okraja Ormož bi želeli ne samo katastrsko upravo v Ljutomer, ampak sploh, da se priključijo te občine k političnemu srezu Ljutomer, ker imajo prebivalci teh krajev do Ljutomera komaj eno do največ dve uri hoda peš, dočim so od Ptuja oddaljeni 25 do 30 km in po največ od železnice oddaljeni do dve uri hoda. — Dne 10. avgusta tega leta se bo vršila v Ljutomeru slovesna otvoritev novo zgrajenega gasilnega doma. Ta lepa stavba je prava dika mestu Ljutomer. K dograditvi je največ pripomoglo delovno vodstvo ljutomerskega gasilnega društva in pa sploh dobri meščani-posesniki z voznjani. Pokrovitelj te proslave je ban dravske banovine g. Dušan Serbec, blagoslovitev doma in slovesno mašo na prostem bo pa opravil prevzvišeni knezoškof lavantinski g. dr. Andrej Karlin. Na to redko siavnost se vse mesto vneto pripravlja. — Delavka Uršula Berac, stanujoča na Kamenškaku si je pred časom ob nabiranju drv v hosti vsled padca, ker se ji je spodrsnilo, zlomila nogo. Zateči se je morala k zdravniku in se zdravi na domu. — V Škrobarjevem vinotoču v Vogričevcih se je počelo zadnje nedeljo med gosti prerekanje, prerivanje in razbijanje. Lastnik vinotoča jih je hotel pomiriti, a jo je izkupil in največ dobil. Moral se je zateči k zdravniku. — Dne 16. julija je v Globoki, občina Strigova upepelil požar hiši z gospodarskimi poslopji posestnikoma Nečemer in Rajh. — Vzrok požara ni znan. Delovnim požarnim brambam, posebno pa Ljutomerski, ki je prihitela z motorno brizgalno na pomoč, je zahvaliti, da se požar vsled vetra ni razširil na sosedna poslopja. — Dne 17. julija je v sanatoriju v Feringu v Avstriji umrla posestnica Hedvika Rajh, ki zapuščala moža in hčerko. Pokojnica je postala žrtev dolgotrajne mučne zavratne bolezni. Naj počiva v miru! — Odložili so svoje mandate kot občinski odborniki mestne občine Ljutomer gospodje Avgust Lukačič, šef železniške stanice, Lovro Kuharič, davčni inšpektor in šef davčne uprave, katerima nameravajo slediti tudi drugi.

Sv. Andraž v Slovenskih goricah. Pretečeno nedeljo smo obhajali lepo slovesnost prvega svetega obhajila, ki so ga naši malčki lepo in spodbudno prejeli. Kako ganljivo je bilo gledati nedolžne čiste duše naših malih se bližati k mizi Gospodovi. Po večernicah so bili sprejeti v Marijin vrtec. — Po dolgi hudi suši smo vendar dobili blagodejni dež, ki je poživil izsušeno zemljo, pa hvala Bogu brez vremenske nezgode. Letošnja zimska setev je pri nas zelo slaba, dočim koruza in krompir dobro kažeta. Tudi v sadonosnikih je zelo slabo, po nekaterih krajih niti za domačo potrebo, kaj še le za prodajo. Edino vinska trta še precej dobro kaže, zlasti je bogato obložena šmarnica, ki pa je zelo zapovražena. Marsikateri gospodar bo imel težko glavo in zabuhli obraz. Pa tudi marsikatera gospodinja bo na račun šmarnice globokega obžalovanja vredna. Dobro bi bilo, da bi se ta dar božji zmerno užival, da ne bo pozneje pokore, ki pride prekasno. — Dne 13. julija smo pokopali vrliga moža Martina Goloba iz Slapšćine, starega 76 let. Naše Apostolstvo mož je izgubilo z njim vrliga člana. Domači gospod župnik se je z iskrenimi besedami poslovlil od predragega župljana. Dalje smo pokopali občinskega ubožca Jožefa Vršič v visoki starosti 87 let. Naj sveti dobrima možema večna luč. V nedeljo se je poročil Jožef Suhač iz Vitomarec z Marijo Požegar tudi iz Vitomarec. Novoporočencema želimo obilo božjega blagoslova.

Sv. Vid pri Ptuj. Ta teden smo pričeli s

popravo naše farne cerkve. Ko smo odstranili stara dva stranska oltarja, smo dobili spodaj fresko-slike, ki so bile narejene pred 300 leti. Poklicali smo strokovnjake gg. Škrabarja in dr. Steleta, ki sta fotografirala sliko in tudi sv. Donata pod Marijinim oltarjem. Naleteli smo tudi na rimske nagrobne kamne, ki smo jih izročili ptujskemu muzeju. Upamo, da bo naša cerkev kmalu popravljena, da nam bo v veselje in ponos. Postavili bomo dva nova oltarja, ki ju dela g. Sojč. Tudi bo vsa cerkev preslikana. Z božjo pomočjo upamo, da bo delo kmalu končano.

Gornja Radgona. Že dolgo časa je od tega, kar smo v »Slovencu« brali, da se bo v Zagrebu vršil evharistični kongres in da bomo imeli Slovenci tudi priložnost se ga udeležiti. Čim bolj se približuje čas, da bomo zasedli železniške voze, tem večje zanimanje je med nami. Kakor se vidi, se mladeniči najbolj pripravljamo, da se v kolikor mogoče velikem številu udeležimo tega kongresa. — Zelo žalostno je za mladega fanta, če bi ne imel veselja podati se kam od domačega ognjišča, posebno ko nas naši duhovni voditelji kličejo, da si osvežimo duha skupno z brati Hrvati. Zatorej še enkrat zakličem mladeničem: Na korajžo!

Majšperk. Dne 11. julija smo spremili k večnemu počitku zemeljske ostanke g. Florjana Plevčak, posestnika, gostilničarja in peka. Ni bil sicer naš občan v preteklosti, bil pa je povsod priljubljen. Dolgo je bolehal, iskal je v bolnici pomoči, a je ni več našel. Hiral je vedno bolj in kljub še ne previsoki starosti v 67 letu zatisnil svoje oči. Bil je marljiv za dobrobit svojih otrok v telesnem oziru; a tudi svoje duše ni pozabil, kakor nam je preč. g. župnik ob odprtem grobu v pretresljivih besedah povedal ter bližnjim sorodnikom in drugim na srce polagal, naj bi ga posnemali. Domači moški zbor mu je zapel tri žalostinke. Prvo na domu, drugo pri cerkvi in tretjo pri odprtem grobu na mirodvoru. — Pogreb je bil velik, kar priča, da je bil pokojni Florjan povsod priljubljen. Saj je za agal celo župnijo in še sosedne s kruhom in pecivom. Zato so prišli k pogrebu tudi iz sosednih župnij kljub močnemu dežju. Dragi, počivaj v miru! Za tvoj trud in trpljenje ti daj Bog večno plačilo!

Misljinje. Za delavska in kmečka dekleta se je vršil v mesecih aprilu, maju in juniju gospodinjski tečaj. Potrebne prostore je dal na razpolago g. Perger. V četrtek, dne 10. julija so ob zaključku tečaja tečajnice priredile zakusko in povabljenim gostom pokazale, koliko potrebnega znanja so si pridobile v kratkih mesecih. Hvaležni smo prerediteljem tega tečaja. Želimo samo še en tak tečaj za jesen. — Podružnica Sv. Lenarta ima zvon, ki bo menda najstarejši v škofiji. Napis je latinski in skoraj nečitljiv. Razvozal bi ga morda samo kak zgodovinar. Zvon je zdaj počen in se bo lepega dne razletel, ako se pravočasno ne spravi v kak muzej. — Lepa cerkvena sv. Lenarta je takorekoč brez zvonov. Bi bilo škoda, če bi tako ostalo. Poskusimo nekoliko misliti na rešitev tega vprašanja. — Prvoobhajancev je bilo letos nad 80. Posebnost med njimi so bili planinski otroci, ki radi oddaljenosti ne morejo h katehetskemu pouku. V štiri ure oddaljeni Komisiji je krog 50 otrok brez vsakega pouka. Podjetje gosp. Pergerja, ki je delavstvu prijazno in naklonjeno, bo storilo mnogo dobrega, če bi tem otrokom oskrbelo lokal vsaj za katehetski pouk.

Šmartno v Rožni dolini. Nesreča je zahtevala žrtev iz naše sredine. Smrt je nagloma vzela mladeniča Franca Kovač iz Šmartna, zidarja po poklicu. Bil je zaposlen pri stavbenem podjetju Golobčan v Rimskih toplicah. Ker je imel veliko veselje do vode, se je šel večkrat kopat v Savinjo. Žalostna usoda pa ga je zadela dne 5. julija, ko je brez pomoči izginil v deročih valovih. Njegovo truplo je bilo najdeno dne 7. julija. Bil je vrl mladenič ter zvest naročnik »Slovenskega Gospodarja«. Ves svoj trud in trpljenje je žrtvoval dragim staršem. Pred nekaj meseci je zgradil novo stanovanjsko poslopje. Njegovo truplo počiva v Rimskih toplicah. Bog mu bodi milostljiv sodnik in plačnik! Domačim in sorodnikom pa naše iskreno sožalje!

Gornja Ponikva. Dolgčas mi je postalo; listak sem po časopisih, pa najdem v »Slovenskem Gospodarju« vabilo v Gornjo Ponikvo. V soboto zjutraj sem odrinil iz hmeljskega

Žalca čez nič manj s hmeljem založene Gotovlje po tako imenovani cesti pod peklom. Hm, hm, če bi v pravi pekel vodila tako slaba cesta, menda ne bi nobena duša hodila po njej. Hvalil sem Boga, da je moje potovanje po dnevu in da sem bil včasih vaju tudi krivce pasti. Tiste stranske poti bi bilo dobro odpraviti; namesto da bi ješ ubogo živinče, pa zabij kamen, in cesta bo boljša, če tudi navkreber, saj se boš zavedal, da greš na Gornjo Ponikvo. Narava je bogato obdarila vso ponkovsko okolico z dobrim materialom za dobre ceste. Škoda za krasno prirodno lego, ki bi marsikatega dobernega letovišča zvalila na obisk. S tem bi se tudi rešilo vprašanje, kam z mlekom in drugo enako robo, ki se tako težko pošilja bodisi na Doberno ali pa v Celje. Ljudje bi prinesli sami dinarčke. Kakor sem opazil, so hmeljniki na Ponikvi le nekoliko zmanjšani, pa lahko bi bili še bolj, zato pa boljše obdelani, pa bi bila ista vrednost. Cerkvena je krasna, samo ta napaka je v njej, da se mladi ljudje tako pri vratih drže, sredina pa je prazna. Dekleta, ki imate solnčnike, zakaj ne bolj v sredino pred oči ljudi? No, fantje, kaj pa vi? Prav po fantovski so se odrezali oni, ki so v procesiji nosili veliko bandero. Zakaj pa imate še druge v cerkvi sv. Pankracija. Lepa je tudi glasna molitev v procesiji. Posebne vrednosti je tudi, da je tako uravnano, da se vsa cerkvena opravila začno že ob šesti uri zjutraj. Tako se ljudje lepo po opravi podajo domov in ne posedajo po gostilnah. Hvale vredno je, da ima Ponikva samo dve gostilni in sicer samo eno v vasi. Alkohol se ti ne vsiljuje, ampak postreže se z domačo pijačo po tvoji želji. Vesel pa si lahko, ker ne opaziš slabih časopisov. Prav je to: v gostilno dobro pijačo in dobro časopisje, če je slabo, ni dobro ne eno ne drugo. Minil mi je dan, pa sem jo mahnil na novo avtopostajo po že nekaj izboljšani občinski cesti. Imam pa namen vas v kratkem obiskati. Do takrat ostanite zdravi!

Ponikva ob južni železnici. Za romanje k Mariji Pomagaj na Brezje je tukaj mnogo zanimanja. Srce nas vleče v slovenski Lur! Tudi na evharistični kongres v Zagreb bomo poslali svoje zastopnike. Posebno pa se veselimo porcijunkulske pobožnosti, ki se že nekaj let sem obhaja v naši farni cerkvi v nedeljo, dne 2. avgusta. Zelo veselo je tudi, da živimo v tako zdravem kraju. Že tri mesece nismo imeli smrtnega slučaja, dasi ravno nas je okoli 2000!

Šmarje pri Jelšah. Naše prosvetno društvo je zadnje nedeljo uprizorilo lepo podučno igr »Prevžitkarji« ter burko »Kje je meja«. Zelo pozdravljamo delo mladine. Žal, da se mladina premalo oklepa našega društva. Treba je društveno delo poživiti ter razširiti na vse kroge naše mladine. Prosvetno društvo name-rava napraviti izlet na Boč in povabiti tudi mladino iz Kostričnice in od Sv. Križa na ta izlet. Šmarski fantje in dekleta, pristopite v najobilnejšem številu k prosvetnemu društvu! — Gasilno društvo v Mestinju priredi dne 10. avgusta blagoslovitev nove motorne brizgalne, katera je že v gasilskem domu. Blagoslovitev bo pri sladkogorski podružni cerkvi sv. Benedikta. Prosimo že vnaprej za obilno udeležbo in polno denarnico, ker bo gotovo po blagoslovitvi dobra kapljica za mal denar na veselici na razpolago, ki bo na prostem pri Hajneju. Podroben spored še objavimo. Vožnja in zveze z vlakom so zelo ugodne, tako tudi s celjskim avtobusom. Torej 10. avgusta vsi na vrh sv. Benedikta!

Trbovlje. (Vlom.) Neznani vlomilci so obiskali v noči trgovino Ane Krevelj v Trbovljah. Skozi stransko okno so udrli v trgovino, katero so pretaknili v upu, da bodo zadeli na večjo svoto denarja, a so odnesli le 200 Din. Pač pa je izginilo iz trgovine veliko sraje, nogavic in družega manufakturnega blaga.

Dobova pri Brežicah. Na Jesenicah v Veliki Dolini pri Brežicah je imelo gasilno društvo svojo veselico, katere so se udeležili tudi fantje iz Mihalovca pri Dobovi. Med Mihalovčani in domačimi fanti je prišlo na večer do obračuna najbrž radi licitacij na veselici. Okrog desete ure zvečer so se odpravili fantje iz vasi Obrežje proti domu. Mihalovčani za njimi Sedemindvajsetletni posestniški sin Jožef Poh iz Obrežja je dobil od enega Mihalovčana zabodljaj z nožem v levo rama in več udarcev po roki. Prepeljali so ga v bolnico v Brežice.

Romarjem na Brezje.

1. Prijave zaključene. Z dnem 20. julija so prijave za Brezje zaključene. — Prosimo preč. župne urade, da jih več ne sprejemajo. Brez izkaznice naj na to romanje nihče ne gre!

2. Izkaznice. Takoj, ko so prijave došle, smo izkaznice razposlali. Upamo, da so jih vsi župni uradi pred nedeljo dobili. Ako bi kje niti v ponedeljek še ne dobili izkaznic, pišite po nove. Vsak udeleženec dobi izkaznico tam, kjer se je prijavil.

3. Vozni red. Ker bomo imeli posebne vlake, zato voznega reda danes ne moremo še objaviti. Pač pa bo objavljen natančen vozni red v prihodnjem »Slov. Gospodarju«.

4. Polovična vožnja je dovoljena z odlokom dne 30. junija 1930 št. 55.231. Na vstopni postaji kupite celo karto tja do Otoč. Vsak naj ima **svojo** vozovnico. Vozovnico naj vam na kolodvoru žigosajo. Oni, ki gredo na Bled z vlakom, naj prečitajo naslednjo točko, ker oni ne kupijo karte do Otoč.

5. Izletnikom na Bled. Na Bled bo mogoče napraviti izlet z avtobusi (za

take, ki težje hodijo) in z vlakom. Tudi na progi Otoče—Lesce je polovična vožnja. Tisti, ki se odločijo, da gredo z **vlakom** na Bled, naj kupijo karto do Lesce-Bled in ne do Otoč. Na Otočah, kjer bodo izstopili, pa se bo njihova karta žigosala za ono prekinjenje vožnje in se bodo popoldne naprej peljali.

6. Prekinjenje vožnje v Ljubljani. Za **nujne slučaje** smo izposlovali tudi prekinjenje vožnje v Ljubljani. Navodila dobite pri rediteljih. Oni, ki bodo morali v Ljubljani vožnjo prekiniti, ne morejo napraviti izleta na Bled z vlakom, ker se sme vožnja prekiniti samo enkrat.

7. Ne pozabite izkaznic doma. Brez izkaznice se ne vozite, ker ne boste imeli polovične vožnje.

8. Vreme. Želimo in upamo, da bo lepo vreme, vendar vzemite seboj dežnike. Za slučaj slabega vremena smo preskrbeli tudi streho.

9. Berite prihodnjega »Slov. Gospodarja, ker bo v njem vozni red in zadnja navodila.

Na ulici sta se prepirala dva zakonca. Ne vem, zakaj. Ali on je imel gotovo tehtne vzroke. Okoli njiju se je zbrala cela množica poslušalcev. Vedno več ljudi se je zbiralo v krogu. Zadaž stoječi so se postavili na prste in stegovali vratove. Kar zakliče eden od onih, ki so stali najbolj zadaž: »Hej, vi tam notri, glasneje se kregajte, — mi tu zadaž ne zastopimo nič!«

Pri četi je manjkalo kuharja. Narednik je poizvedoval, kdo je izvežban. Pa se je javil Penca ter stopil pred narednika. — »To ni kar tako, kuhati v takih kotlih,« pravi narednik. »Se v večjih kotlih sem kuhal kot so vojaški!« je korajžno pravil Penca. — »Kaj, še v večjih? Kje pa, kaj pa?« se je začudil narednik in si ni mogel misliti, da bi bili še kje večji kotli kot so vojaški. Pa se odreže Penca: »Asfalt sem kuhal za mariborske ulice!«

Zahvala.

Podpisani izrekam tem potom podpornemu društvu

»**LJUDSKA SAMOPOMOČ**« v Mariboru za takoj izplačano pripadajočo podporo po smrti mojega očeta g. JOZEFA REICHER najljepšo hvalo in priporočam to neprecenljivo društvo vsakomur v takojšnji pristop.

Sv. Florjan p. Rogatec, dne 21. julija 1930.

883

Frane Reicher.

USTANOVLJENA LETA 1881

CELJSKA POSOJILNICA D. D. V CELJU

Sprejema hranilno vlogo od vsakogar, jih obrestuje najugodnejše, nudi popolno varnost in izplačuje točno.

Celje
v lastni hiši Narodni dom

Izvršuje vse denarne posle, kupuje in prodaja tuj denar ter čeke na inozemstvo. Izdaja Uverenja za izvoz blaga.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega aktivnega premoženja po Din 100.000.000.—
— še lastna glavnica in rezerve, ki znašajo skupaj nad Din 14.500.000.—

Maribor
Aleksandrova c. št. 11

Podružnici:

Šoštanj
(v lastni hiši) 223

Ako imam razpokane roke

tedaj izberem to, kar mi najboljše de; izmed 7 specialnih vrst **Fellerjevih Elsa mil zdravja in lepote** (milo iz lilijinega mleka, lilijine kreme, iz rumenjaka, glicerinovo, boraksovo, katranovo, brivsko). Cistoča teh mil in njihove zpravilne sestavine so razlog najboljšega delovanja. A k temu še ti krasni vonji!

Za nego obraza in proti solnčnim pegam vporabljam **ELSA-CREME-POMADO**.

Delajte tudi Vi tako — pomagalo bode tudi Vam!

5 komadov Elsa-mila na izbiro stane 52 Din franko če se denar vpošlje naprej; po povzetju 62 Din. — 2 lonca Elsa-Creme-pomade 40 Din franko če se denar vpošlje naprej; po povzetju 50 Din. Dobiva se povsod! Kjer ne, izvolite naročiti naravnost pri:

EUGEN O. FELLER, lekarnar, Stubica Donja, Elsatrg 341

Prodajam novo trivrstno Lubasovo harmoniko. Cena Din 1800.—. Zlatko Mlakar, Prihova, Konjice. 872

Posestvo prodam ali dam v najem po dogovoru. Obsega 37 joh. Medved, Dobrenje štev. 102, p. Pesnica. 875

Učenko, pridno in pošteno, staro do 16 let, sprejme Pletarna M. Vezjak, Maribor, Vetrinjska ulica 17. 860

Strelovođe, nove, napravljene od Din 800.— naprej proti večletnemu jamstvu strokovnjak Ivan Kovačič, Maribor, Mlinska ulica 7. 863

V prodaji leži Vaša bodočnost! Ako se čutite sposobnega, doseči visok promet naših prvovrstnih predmetov, Vam nudimo tem potom naše zastopstvo ter Vam jamčimo za boljši zaslužek kot v kateremkoli drugem poklicu. Pišite nam in priložite znamko za odgovor. Tehna družba, Ljubljana, Mestni trg 25/I. 788

Strojno in cilindar olje, bencin za mlatilnice dobite najugodnejše v trgovini **F. Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer**. Nakup jajc, masla in suhih gob. 839

Za razne predmete išče zastopnike povsod Josip Lindič, Ljubljana, Komenskega ulica 17. Za odgovor pošljite 2 Din v znamkah. 779

Najcenejše urezavanje šip, kakor prirezavanje po meri, velika zaloga modernih okvirjev pri Ivan Klančnik, steklarna, Maribor, Slovenska ulica 15 (za Ljubljansko kreditno banko) 834

Dobre
nogavice
samo pri

L.

P
U
T
A
N

Celje

884

Najcenejše in najboljše

kupite barve, lake, firneže, terpentini,
karbolineum, maže za kolosa, **olje**
za stroje in masti, bencin

191 i. t. d. pri i. t. d.

BRANKO SUČEVIČ, Maribor

Telefon št. 2153

Slovenska ulica 8

Telefon št. 2153

Zlato uro zastoni

ter mnoge druge dragocene darove dobe odjemalci strokovne urarske tvrdke H. SUTTNER. Natančneje o tem v novi veliki ilustrirani domači

knjigi, katero tudi Vi brezplačno dobite, ako jo zahtevate od tvrdke Suttner. — V isti bodele našli prave švicarske žepne 44 Din. Dalje, za 98 Din ter prave Anure po od 44 pestne ure od 98 ker budilke za 49 Din; dalje ure nihalk, zidne in kuhinjske ure, verižice, prstane, okrasne predmete in darove iz zlata, srebra i. t. d. v ogromni izbiri po skoro originalnih tvorniških cenah! Zahtevajte takoj sedaj to brezplačno veliko domačo knjigo od tvrdke 211

H. SUTTNER, Ljubljana št. 992

Prodajam hišo z vrtom in njivo; tudi njivo posebej kot ugodno stavbišče. F. SEGULA, 882
Lupnik, Pragersko.

Katero avtobusno zvezo potrebujete iz Maribora?

Maribor, Limbuš, Ruše.
Maribor, Gornja Radgona, Radenci.
Maribor, Pobrežje, Dogoše, Zg. Duplek.
Maribor, Konjice, Celje.
Maribor, Zg. Kungota.
Maribor, Melje, Sv. Peter.
Maribor, Selnica, Fala.
Maribor, Ptuj.
Maribor, Št. Lenart.
Maribor, Zg. Sv. Kungota, državna meja.
Maribor, Pesnica.
Maribor, Rog. Slatina.
Maribor, Št. Lenart, Marija Snežna.

Vozni red vseh teh zvez iz Maribora imate v zvezku za Din 2.—. Kdor naroči le en izvod po pošti, naj pošlje Din 2.50 v znamkah naprej.

Sodarskega pomočnika in vajenca sprejme Jožef Ogorevc, sodar v Brežicah. 874

Krojaški pomočnik želi službo cerkovnika ali drugo primerno mesto. Naslov v upravi lista. 866

Lepo posestvo pet do sedem oralov, gozd, travnik, njive, lep sadonosnik in brajda, ki obrodijo do štiri polovnjake vina, se poceni proda. Anton Eilec, Sv. Ana na Krembergu. 867

Potne kovčke

in torbe v veliki izbiri od navadnih do najfinije vrste. Kovčki za avto in kolekcijo vzorcev po naročilu. 790

I. KRAVOS

Maribor, Aleksandrova 13

Izurjen in pošten viničar s tremi delovnimi močmi in — če mogoče — lastnimi kravami se išče za mesec november. — Limbuš štev. 33. 825

Prodajam čistokrvne ameriške laharn peteline 3 mesece stare MAČEK, Maribor, Stritarjeva ul. 30 (vojašnica). 858

Dobra svetilka, prijetno stanovanje
Maxim-sveča se polni s petrolejem,
bencinom ali bencolom. Gori brez
smradu in se ne kadi. Potrošnja za
15 ur samo 1 liter gorilnega materijala. Jakost svetlobe 300 svet.
Zaščita proti vetru in dežju.

Josip Kostajnshek,
Celje, Vodnikova ulica 9.

Maxim

873

Ure,
zlatnina,
očala.

Budilke po Din 50—

Zajamčeno prvovrstne izdelke
kupite samo pri urarju
M. Ilger-jevem Sinu

Maribor, Gosposka ulica 15

Popravila hitro, dobro in poceni! 144

Jabolka ponudite

Vnovčujemo najsolidnejše vse vrste in
vsake množine prešnega in namiznega sadja. Blago plačujemo
pri prevzemu točno. Zahtevajte pojasnila

Stajerska sadjarska zadruga

r. z. z. o. z.

Maribor, Mikloščeva ulica 2

Telefon 2581

856

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 6

V lastni, novegrajeni palači

Pred frančiškansko cerkvijo

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. -- Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. -- Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

P. Z. Z. R. Z.

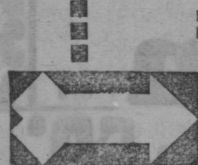
Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog nad 55,000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premoženjem in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

1

Predno si nabavite poletno blago obiščite

TRGOVSKI DOM

V MARIBORU

Največja modna trgovina v Sloveniji, meri 98 1/2 mtr z 36 velikimi izložbami. Velikanska izbira vsakovrstnega blaga nudi čudovito nizke cene. V konfekciji plašči od 300 Din naprej kakor tudi vse blago ceneje kot drugod.

Modne knjige zastoj.

728

Modne knjige zastoj.

Stekleno blago in porcelanasto posodo, okvirje za slike, razne kipe i. t. d. kupite najboljše pri stari

Celjski steklarni

M. Rauch, Celje, Prešernova ulica št. 4.

Brušena in navadna ogledala po tovarniških cenah. Prevzema steklarska dela pri novih stavbah. 594

Prodajam

vinogradno posestvo št. 87. Razvanje. Vprašajte Črta 22. Slivnica pri Mariboru. 869

V najem

se da dobro idoča pekarna pod št. 800 na upravo lista. 868

Pohištvo — Preproge

posteljnine, vložki, modraci, zastori, posteljne odeje, pohištvena tkaniha itd. najboljše in najceneje pri

Karlu Preis

Brezplačni ceniki! MARIBOR, Gosposka ulica 20

TRI PREDNOSTI

- I. Ogromna izbira.
- II. Izborna kvaliteta.
- III. Nizke cene in plačilne olajšave.

Blago za moške obleke in spomladanske plašče. - Blago za damske kostume, plašče in obleke. - Cefiri, oksfordi in poplini za moške srajce. - Crepe-de-chine, crepe-saten, crepe-georgette, crepe-marochine. - Bernberg- in umetna svila v modernih barvah in deseni. Vsakovrstno platno za perilo stalno v veliki izbiri.

656

RNIK, MARIBOR

KOROSKA CESTA STEV. 9

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 85,000.000.—. Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Redni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.

192